

Prowadzeni Orędziem Maryi

MODLITWA NOWENNY GIETRZWAŁDZKIEJ

Matko Niepokalana, Pani Gietrzwałdzka!

Królowo Niebios i Pani Aniołów!

Ty ukazałaś się na warmińskiej ziemi,

aby wzywać do nawrócenia, pokuty, żarliwej modlitwy różańcowej i trzeźwości.

Prowadzeni Twym orędziem, oddajemy się pod Twoją macierzyńską opiekę,

aby z radością przyjmować Ewangelię Twojego Syna.

Ty, która w Gietrzwałdzie obiecałaś, że zawsze będziesz przy nas,

wstawiaj się za nami,

Aby nasza wiara wyznawana, celebrowana i praktykowana na co dzień,

pogłębiała się i owocowała czynnym udziałem w życiu Kościoła

oraz podejmowaniem dzieł apostolskich.

Matko Niepokalanie Poczęta!

Ucz nas wiary, nadziei i miłości.

Królowo Różańca Świętego!

Przypominaj nam, że zbawienie dokonane przez Twojego Syna

uobecnia się w życiu sakramentalnym Kościoła.

Uczennico Pańska i Matko Kościoła!

Pomagaj nam w rozeznawaniu powołania chrześcijańskiego,

abyśmy prowadzeni przez Ducha Świętego,

dostrzegali znaki Bożej obecności w świecie

i byli posłuszni Jego natchnieniom.

Amen.

Małgorzata Margas

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Klasa: I

Temat lekcji: Maryja zaprasza do Gietrzwałdu

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- zaznajomienie z treścią objawień gietrzwałdzkich;
- ukazanie sposobu odmawiania modlitwy różańcowej,
- przedstawienie znaczenia modlitwy różańcowej w życiu ochrzczonych;

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- opowiada w kilku słowach, które wydarzenie czyni nas dziećmi Bożymi i w jaki sposób przybliża nas do Jezusa;
- z pomocą nauczyciel religii wymienia modlitwy, które odmawia się na różańcu (tj. Ojcze Nasz, Pozdrowienie Anielskie, Chwała Ojcu i Skład Apostolski);
- samodzielnie opowiada (w kilku zdaniach) o zdarzeniach związanych z objawieniami Matki Bożej w Gietrzwałdzie.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- podaje przykłady sytuacji, w których można modlić się za wstawiennictwem Maryi;

-uzasadnia, dlaczego Chrzest czyni nas dziećmi Bożymi i dlaczego zobowiązuje nas do modlitwy za innych.

Postawy

Uczeń po skończonej lekcji:

- dostrzega opiekę i troskę Maryi w swoim życiu;
- przyjmuje postawę wdzięczności za dar Chrztu św.
- wykazuje chęć modlitwy za innych;
- ufa wstawiennictwu i trosce Maryi.

Odniesienie do podstawy programowej¹:

Zadanie katechezy: A. Rozwijanie postawy wiary

Treści: D5. Maryja Nauczyciel religii i modlitwy

Wymagania szczegółowe. Wiedza i umiejętności. Uczeń: B.3.2 Przedstawia sakramenty jako znaki spotkania z Chrystusem. D.5.1 charakteryzuje modlitwę Maryi; D.5.3 podaje z pamięci najważniejsze maryjne modlitwy (Pozdrowienie Anielskie, Pod Twoją Obronę, Anioł Pański, Różaniec); D.5.4. wymienia przykładowe sytuacje, w których warto modlić się za wstawiennictwem Maryi.

Podstawy (niepodlegające ocenie szkolnej): B.3.a. Wyraża przekonanie o obecności Chrystusa w sakramentach i chętnie je przyjmuje. D.5.a na wzór Maryi modli się w różnych okolicznościach życia; D.5.b w modlitwie stawia Panu Bogu pytania jak Maryja i jak Ona poddaje się woli Bożej; D.5.c wraz z Maryją wielbi Boga, prosi Go i ufa Mu.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca indywidualna, zbiorowa

Metody i techniki dydaktyczne

¹ Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa Programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 32.

inscenizacja, pogadanka heurystyczna, kolorowanka, śpiew piosenki, praca z kartą pracy, objaśnienie

Środki i pomoce dydaktyczne:

karta pracy (<http://rozaniecfara.blogspot.com/p/zywy-rozanie.html>² - 17.12.2019 r.), różaniec, komputer z dostępem do Internetu, projektor multimedialny, pomoce dydaktyczne do inscenizacji (np. okrycie Matki Bożej, chusty i fartuszki dla dwóch dziewczynek), scenariusz do inscenizacji³, tekst piosenki o różańcu „Jak paciorki różańca” (https://www.youtube.com/watch?v=EMGs7_puYpg⁴ - 17.12.2019 r.), Pismo Święte (1 J 3,1).

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej

Edukacja plastyczna: obrazy i figury Matki Bożej; rozpoznawanie i nazywanie dziedzin sztuki plastycznej

Edukacja muzyczna: pieśni i piosenki religijne

Edukacja językowa: modlitwa⁵

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i modlitwa za rodziny o potrzebne łaski i Bożą opiekę, którą inicjuje nauczyciel religii. Modlitwa: *Zdrowaś Maryjo*.
- Uświadomienie uczniom celu lekcji (zaznajomienie z treścią objawień gietrzwałdzkich; ukazanie sposobu odmawiania modlitwy różańcowej, jej znaczenia i mocy w życiu osób ochrzczonych. Podanie tematu lekcji. Zapisanie tematu lekcji na tablicy.

² Zasady Żywego Różańca <http://rozaniecfara.blogspot.com/p/zywy-rozanie.html>, 17.12.2019.

³ B. Matczak, *Prowadzeni orędziem Maryi. Nowenna gietrzwałdzka*, Olsztyn 2018, s. 13.

⁴ Jak paciorki różańca: https://www.youtube.com/watch?v=EMGs7_puYpg, 17.12.2019.

⁵ Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski. *Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach*. Częstochowa 2018, s. 47.

- Nauczyciel religii wprowadza w temat zajęć. Nawiązuje do wiedzy z poprzednich lekcji odnośnie Chrztu świętego. Odczytuje fragment z Pisma Świętego: *„Popatrzcie, jak wielką miłością obdarzył nas Ojciec: zostaliśmy nazwani dziećmi Bożymi i rzeczywiście nimi jesteśmy”* (1 J 3,1). Prowadzi pogadankę heurystyczną. Przykładowe pytania do pogadanki z uczniami:

- W którym momencie staliśmy się dziećmi Bożymi i od tej pory jesteśmy członkami Bożej Rodziny? Czym jest Chrzest? Co zmienia w naszym życiu? Kim się stajemy? Co symbolizuje woda, używana w czasie Chrztu świętego?
- Jesteśmy członkami Bożej Rodziny od momentu Chrztu, co robią dla siebie nawzajem członkowie rodziny? Jak wyrażają swoją miłość sobie nawzajem? W jaki my możemy pomagać innym członkom Bożej Rodziny?
- Maryja czasem objawia się różnym osobom, w różnym miejscach, o jakich miejscach opowiadali Wam rodzice (objawienia Matki Bożej w Fatimie, Lourdes, Gietrzwałd)? Kto z was słyszał o ukazaniu się Maryi w Gietrzwałdzie? Do kogo zwracała się Maryja w Gietrzwałdzie? Dlaczego Matka Boża objawia się ludziom? Komu najczęściej się (chodzi o prostych ludzi- często dzieci- ochrzczeni członkowie Kościoła - rodzina dzieci Bożych - dzieci szczególnie ukochane przez Maryję).

- Nauczyciel religii uzupełnia odpowiedzi i wyciąga wnioski. Zwraca uwagę na to, iż w czasie chrztu świętego Jezus stał się nam bardzo bliski, jesteśmy dziećmi samego Boga, od tego czasu jesteśmy zaproszeni, by iść Jego śladami. Pójście za Nim oznacza m.in. naszą troskę o innych, co wyrażamy przez modlitwę za nich, gdyż Panu Bogu chodzi o uratowanie wszystkich Jego dzieci. Matka Boża proponuje nam modlitwę różańcową, modlitwa ta ma potężną moc.

II. Rozwinięcie

- Wyznaczeni uczniowie inscenizują objawienie Matki Bożej w Gietrzwałdzie (dwie dziewczynki odgrywają Basię i Justynę, 1 dziewczynka- anioła, 1 dziewczynka- Matkę Bożą Pomocą dydaktyczną są stroje: okrycie Maryi- niebieska chusta, chusty

dla dziewczynek grających Justynę i Barbarę, krzyż, lalka- Pan Jezus, aureola, biała szata i skrzydła- anioł, różaniec.

- Przywoływana scena obejmuje spotkanie dwóch ubogich dziewczynek: Justyny i Barbary z Maryją, która zmartwiona o losy Polski prosi o codzienne odmawianie różańca.

- Przebieg inscenizacji: Matka Boża siedzi, jest smutna, zmartwiona, w ręku trzyma różaniec. Pojawia się anioł, który podaje jej Dzieciątko Jezus (lalka), u stóp Maryi leży krzyż. Dwie dziewczynki (Justyna- 13 lat, Barbara-12 lat) pytają Panią, kim jest. Maryja mówi: Jestem Niepokalanie Poczęcie. Matka Boża kieruje prośbę do dziewczynek: „Chcę, abyście codziennie odmawiali różaniec”. Matka Boża podaje dzieciom różaniec. Justyna i Barbara pytają, co robić, gdy jest tylu ludzi, którzy do kościoła nie chodzą, a są i tacy co piją – odpowiedziała: „Pokutujcie, przepraszajcie za nich Boga i odmawiajcie różaniec”. Matka Boża zachęca do gorliwości i pobożności, wierności małżeńskiej, skromności, czystości, uczciwości i sprawiedliwości społecznej, łagodności i cierpliwości”.

- Wspólne wyciągnięcie wniosków do przedstawianej sceny. Nauczyciel religii prowadzi pogadankę heurystyczną, stawia pytania uczniom:

- Jak Maryja przedstawia siebie w czasie objawień? Jaki obraz Maryi widzimy? Jaka Ona jest? W jaki sposób troszczy się o nas? Jak okazuje nam miłość?
- Kto jest naszym bliźnim i dlaczego jesteśmy zobowiązani do modlitwy, za tych którzy potrzebują naszej pomocy? Jakie wydarzenie uczyniło nas członkami Kościoła- dziećmi Bożymi? W jaki sposób możemy pomagać naszym bliskim?

- Nauczyciel religii ponownie zwraca uwagę na rolę chrztu świętego, który uczynił nas dziećmi Boga na zobowiązania z tego płynące. Powołanie to wynika z miłości Jezusa i pragnienia Matki Bożej, aby wszystkie jej dzieci zostały zbawione.

- Modlitwa różańcowa - nauczyciel religii omawia kolejności odmawiania modlitw w różańcu. Pomocą jest przyniesiony duży drewniany różaniec.

- Karta pracy- dzieci pracują indywidualnie - uzupełniają rubryki. Nauczyciel religii zachęca do zakupienia różańca (6 min) .

III Zakończenie

- Piosenka o różańcu - korzystając z komputera i rzutnika nauczyciel religii odtwarza filmik na youtube (https://www.youtube.com/watch?v=EMGs7_puYpg)- wspólne śpiewanie, nauczyciel religii rozdaje tekst piosenki (8 min.)

Jak paciorki różańca przesuwają się chwile,
Nasze smutki, radości i blaski.
A ty Bogu je zanieś, połączone w różaniec,
Święta Panno Maryjo, pełna łaski!

1. My także mamy małe zwiastowania,
My też czekamy Twego nawiedzenia,
My też Jezusa z drżeniem serc szukamy.
W tajemnicach radosnych módl się za nami!

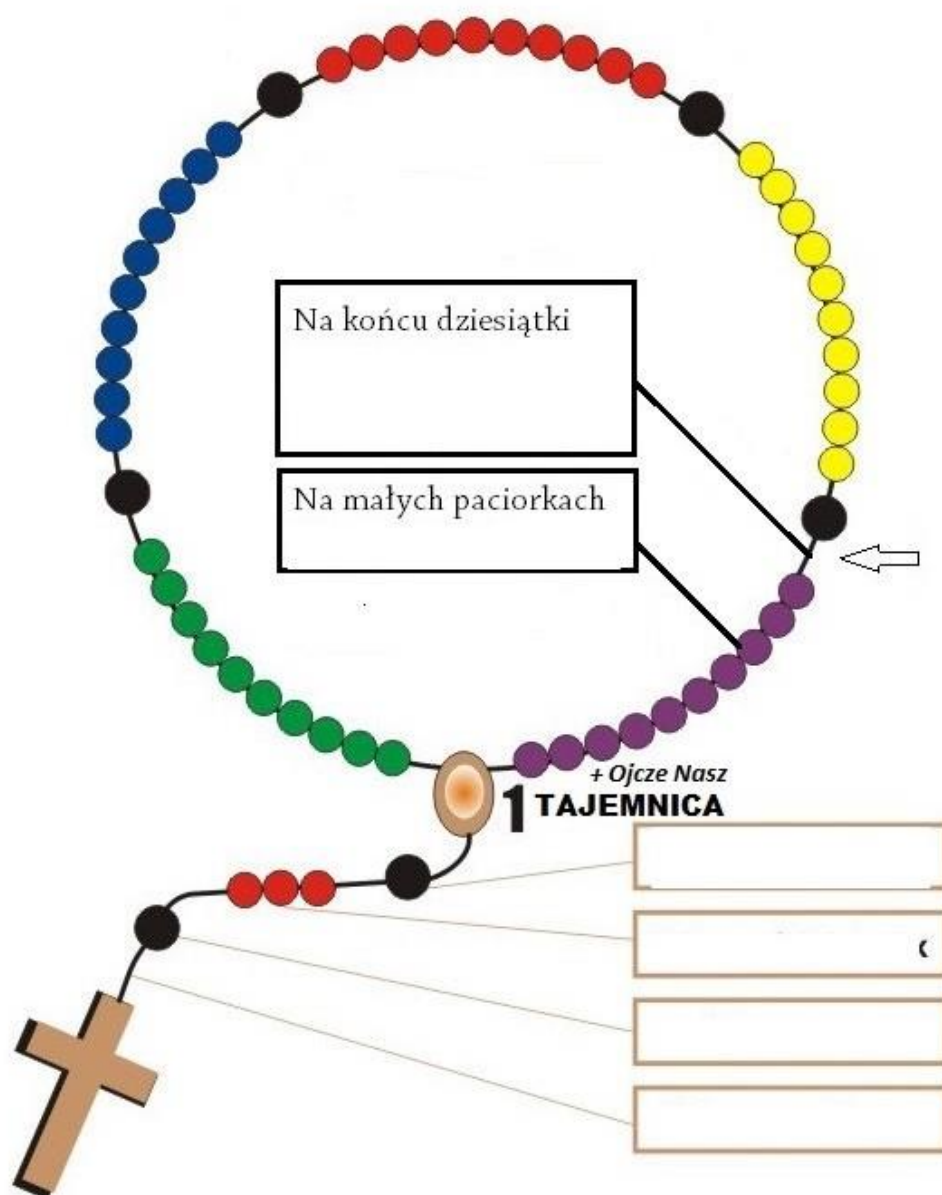
2. Ty też płakałaś i doznałaś trwogi,
I jak nikt poznałaś nasze ludzkie drogi,
Gdy nas mrok otoczy, nie jesteśmy sami.
W tajemnicach bolesnych módl się za nami!

3. My także mamy swą Ojczyznę w niebie,
Tam w pełnym blasku zobaczymy Ciebie,
Tam w pełnym słońcu wszyscy się spotkamy.
W tajemnicach chwalebnych módl się za nami!

- Modlitwa Zdrowaś Maryjo wspólnie odmówiona (3 min.)

Załącznik

Karta pracy
Uzupełnij puste pola

Michał Kołakowski

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Klasa: II

Temat lekcji: W Gietrzwałdzie spotykam Maryję

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- ukazanie Maryi jako matki, która pomaga w wypełnianiu zobowiązań chrzcielnych
- zaznajomienie ucznia z treścią objawień w Gietrzwałdzie

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- samodzielnie opowiada o co prosi Maryja w Gietrzwałdzie,
- samodzielnie wyjaśnia czym są zobowiązania chrzcielne.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- z pamięci wymienia imiona dziewczynek, którym ukazała się NMP w Gietrzwałdzie;
- samodzielnie koloruje obrazek przedstawiający Maryję jako Matkę wszystkich dzieci.

Postawy

Uczeń po lekcji:

- wyraża chęć pogłębienia relacji z Bogiem Ojcem i Matką Bożą,
- okazuje większą ufność Bogu i Maryi w swoich modlitwach.

Odniesienie do podstawy programowej:⁶

Zadania katechezy:

- (A) Rozwijanie poznania wiary.
- (B) Wychowanie liturgiczne.
- (D) Wychowanie do modlitwy.

Cele katechetyczne:

- Ukazanie miłości Boga w darach życia , chrztu i wiar – ukazanie przejawów miłości Boga do człowieka, który daje życie i udział w swoim życiu dzięki sakramentowi chrztu św.
- Prowadzenie do spotkania z Bogiem w modlitwie – kształtowanie postaw modlitwy.

Treści:

A.1. Religijny wymiar rzeczywistości.

A.2. Sposoby poznania Boga. Pismo Święte księgą wiary. Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu.

A.6. Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. Konieczność łaski do zbawienia. Powtórne przyjście Pana.

B.3. Sakramenty święte.

D.5. Maryja nauczycielką modlitwy.

Wymagania:

A.1.1. Wskazuje w otaczającej rzeczywistości zamysł Stwórcy i ślady działania Boga.

A.2.1. Wyjaśnia, że Bóg zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko nas, obdarza łaską.

A.2.4. Nazywa dary pochodzące od Boga: życie, chrzest i wiara.

A.6.2. Uzasadnia konieczność łaski Bożej dla zbawienia.

B.3.2. Przedstawia sakramenty jako znaki spotkania z Chrystusem.

Postawy:

⁶Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 31-43

A.2.a. Uważnie słucha słów Pisma Świętego.

A.2.c. Okazuje szacunek wobec słowa Bożego.

D.5.b. W modlitwie stawia Panu Bogu pytania jak Maryja i jak Ona poddaje się woli Bożej.

D.5.c. Wraz z Maryją wielbi Boga, prosi Go i ufa Mu.

Formy organizacyjne pracy uczniów

indywidualna, zbiorowa.

Metody i techniki dydaktyczne

pogadanka heurystyczna, krótki wykład, gra w kalambury.

Środki i pomoce dydaktyczne

karta pracy, tablica z kredą do pisania.

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej:⁷

- Edukacja polonistyczna:
 - wyjaśnianie poznanych pojęć,
 - słownictwo i dobieranie odpowiednich słów do wypowiedzi.
- Edukacja społeczna: - Bóg wypełnia obietnice – przykłady obietnic i ich wypełniania w relacjach w rodzinie, szkole i na podwórku.

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i modlitwa (Zdrowaś Maryjo) w intencji rodzin uczniów z klasy, modlitwę inicjuje nauczyciel religii.
- Uświadomienie uczniom celu lekcji i zapisanie tematu lekcji na tablicy (zob. cele lekcji – wymagania ogólne i szczegółowe).
- Gra w kalambury - nauczyciel religii rysuje na tablicy hasła: drzewo, dwie dziewczynki, źródło/strumyk, różaniec, woda, (nauczyciel ma możliwość

⁷ Tamże, s. 52.

modyfikowania

haseł

i dodawania swoich), a zadaniem uczniów jest ich odgadnięcie, by jeszcze bardziej zaktywizować uczniów proponuje się by to Oni rysowali hasła.

II. Rozwinięcie

- Gdy uczniowie odgadną wszystkie hasła (można je zapisać na tablicy) nauczyciel religii w nawiązaniu do nich opowiada o objawieniach w Gietrzwałdzie:

„Dawno, dawno temu, na naszej pięknej Warmii a dokładniej w wiosce: Gietrzwałd, tak dawno temu że nie było jeszcze komórek i Internetu, przydarzyło się coś niesamowitego dwóm dziewczynką – Justynie i Barbarze. Na drzewie ukazała im się Matka Boża, i ukazywała się im przez kilka dni i rozmawiała z Justynką i Basią. Prosiła dziewczynki by przekazały innym mieszkańcom wioski aby nie pili alkoholu, modlili się różańcem, i by niczego i nikogo się nie bali bo Maryja jako matka zawsze jest z nimi.. A w ostatnim dniu objawień pobłogosławiła źródło które było niedaleko. To źródło płynie aż po dziś dzień, i można tam jechać by napić się tej wody. Zdarzają się wielkie cuda bo Ci którzy się napiją zostają uzdrowienie z chorób, ale by tak się stało musimy bardzo mocno wierzyć i się modlić do Pana Boga o cud i prosić Maryję by prosiła też w naszym imieniu.”

- Następnie nauczyciel religii nawiązuje do faktu, że Maryja objawiła się dziewczynkom w Gietrzwałdzie, bo w tamtych czasach było to bardzo potrzebne. Podkreśla, że Maryja jako nasza Mama zawsze słucha naszych modlitw i wspiera nas w życiu codziennym.

- Nauczyciel prowadzi pogadankę heurystyczną, pytając uczniów :

- Jakie zadania w domu mają ich rodzice? (czym zajmuje się tata, czym mama)
- Jakie zadania w domu mają Oni sami?
- Czym zajmuje się policjant?
- Co robi lekarz?

- Co robi piłkarz na boisku?

Kontynuując rozmowę, nauczyciel religii przypomina uczniom, iż wszyscy mamy jakieś obowiązki, zadania i tak samo jako ochrzczeni, czyli chrześcijanie mamy obowiązki. Następnie:

- wariant A: nauczyciel religii pyta dzieci jakie to mogą być zadania, a w przypadku kłopotów naprowadza dzieci na poprawne odpowiedzi (takie jak np. modlitwa czyli rozmowa z Panem Bogiem, chodzenie do kościoła w święta i nie tylko, spełnianie dobrych uczynków byśmy zostali świętymi, dbanie o porządek w kościele);
- wariant B: nauczyciel religii sam opowiada jakie to zadania: np. modlitwa czyli rozmowa z Panem Bogiem, chodzenie do kościoła w święta i nie tylko, spełnianie dobrych uczynków byśmy zostali świętymi, dbanie o porządek w kościele.

- Kończąc pogadankę heurystyczną nauczyciel religii zaznacza, że czasem może nam brakować siły by wywiązać się z zadań, które mamy jako ludzie wierzący w Pana Boga, ale wtedy warto pomodlić się do Maryi, bo ona jako nasza mama zawsze nam pomoże.

III. Zakończenie

- Nauczyciel religii rozdaje kartę pracy (załącznik nr. 1), po czym karze go pokolorować i wkleić do zeszytu pod tematem lekcji.
- Po wykonanej pracy uczniów, nauczyciel religii sprawdza jej efekty i zaprasza do krótkiej modlitwy którą inicjuje.

Załącznik

Karta pracy

Proszę pokolorować rysunek

Rys. Kolorowanka „Maryja naszą matką”.

[dostępne w internecie:

<https://i.pinimg.com/originals/50/77/82/5077829970ba3b0a9f05424260ee143b.jpg>]

Edyta Michalska

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Klasa: VII

Temat lekcji: Kim jest Matka Boża Gietrzwałdzka dla osób ochrzczonych?

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- przygotowanie uczniów do 150. rocznicy objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie;
- przypomnienie i pogłębienie wiedzy o Matce Bożej Gietrzwałdzkiej będącej wzorem dla ochrzczonych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- opowiada o objawieniach Matki Bożej w Gietrzwałdzie;
- wymienia osoby, którym objawiła się Matka Boża w Gietrzwałdzie;
- wymienia prośby Matki Bożej skierowane w Gietrzwałdzie do wizjonerek;
- wyjaśnia pojęcie „objawienia”.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- wskazuje na mapie Gietrzwałd;
- analizuje konsekwencje wynikające z bycia osobą ochrzczoneą;
- uzasadnia rolę różańca w życiu chrześcijanina.

Postawy

Uczeń po lekcji:

- dostrzega wartość modlitwy różańcowej;
- pragnie pielgrzymować do Gietrzwałdu;
- przejawia postawę szacunku wobec Maryi.

Odniesienie do podstawy programowej⁸

Zadania katechezy: B. Wychowanie liturgiczne

Treści: B.4. Znaczenie i skutki sakramentu chrztu św.

Wiadomości:

Uczeń po lekcji:

B. 4.1 wyjaśnia czym jest sakrament chrztu św.

B. 4.2 omawia znaczenie i skutki chrztu św.

Umiejętności:

Uczeń po lekcji:

B. 4.3 uzasadnia godność chrześcijanina wynikającą z chrztu św.

Postawy:

Uczeń po lekcji:

B.4.a przejawia postawę wdzięczności Bogu za sakrament chrztu św.

B.4.b jest odpowiedzialny za dar chrztu św.

B.4.c szanuje godność własną i innych

B.4.d przestrzega w życiu zobowiązań wynikających z chrztu św.

Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 67.

Zadania katechezy: D. Wychowanie do modlitwy

Treści: D. 5. Modlitwa różańcowa streszczeniem Ewangelii

Wiadomości:

Uczeń po lekcji: D. 5.1. przedstawia, na czym polega odmawianie różańca, wymienia jego części i tajemnice.

Umiejętności:

⁸ Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 74.

Uczeń po lekcji: D.5.2. uzasadnia, że modlitwa różańcowa jest rozważaniem wydarzeń z życia Jezusa i Maryi; D.5.3. uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina.

Postawy:

Uczeń po lekcji: D.5.a. kształtuje swoje życie na wzór Jezusa i Maryi; D.5.b. przejawia postawę szacunku oraz zaufania Bogu i Maryi; D.5.c. łączy modlitwę różańcową z codziennym życiem.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca indywidualna, praca zbiorowa

Metody i techniki dydaktyczne

praca z kartami pracy, praca z mapą, opowiadanie, burza mózgów, słoneczko, dyskusja, praca z tekstem

Środki i pomoce dydaktyczne

karty pracy, mapa Polski, tekst opowiadania, tablica, kreda, tekst Litanii do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Korelacja obszarami edukacji szkolnej:

Język polski – analiza i interpretacja tekstu, patriotyzm w czasach zaborów w literaturze

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i modlitwa „Zdrowaś Maryjo ” za rodziny o potrzebne łaski i Bożą opiekę, którą inicjuje nauczyciel religii. Sprawdzenie obecności przez katechetę. Następnie następuje rozdanie I karty pracy polegającej na rozszyfrowaniu hasła związanego z tematem lekcji. Po wykonaniu zadania nauczyciel sprawdza rozwiązania uczniów oraz prosi ich o zapisanie tematu lekcji w zeszyte. W tym samym czasie sam zapisuje temat na tablicy.
- Nauczyciel religii uświadamia cel zajęć (zob. cele kształcenia – wymagania ogólne).

II. Rozwinięcie

- Nauczyciel rozwiesza na tablicy bądź wyświetla na projektorze mapę Polski i prosi uczniów o wskazanie na niej ważnych miejsc dla Polaków oraz dla chrześcijan. Nauczyciel religii uzupełnia odpowiedzi uczniów. Zwraca uwagę na Gietrzwałd i pokazuje go na mapie. Nauczyciel religii w krótkim opowiadaniu przybliża informacje dotyczące Gietrzwałdu, jego położenia, najważniejszych wydarzeń oraz wyjaśnia terminy: wizjonerki, objawienie. Może to zrobić korzystając z poniższego tekstu:

„W czerwcu 1877 r. dzieci z parafii gietrzwałdzkiej przygotowywały się do pierwszej Komunii Świętej. Wśród nich była 13-letnia Justyna Szafrzyńska, która przyszła 27 czerwca wraz z mamą na egzamin do ks. proboszcza Augustyna Weichsła. Egzamin zdała pomyślnie. Gdy wybiegła z niewielkiego kościoła parafialnego, usłyszała dzwony bijące na Anioł Pański. Tutejszym zwyczajem stanęła, by się pomodlić. W czasie modlitwy zobaczyła na klonie przed kościołem „niezwykłą jasność, w niej biało ubrana postać, z długimi włosami opadającymi na ramiona, siedzącą na złocistym tronie, udekorowanym perłami”. Po chwili zauważyła „jasny blask zstępujący z nieba i anioła ze złotymi skrzydłami, w białej szacie złotem przetykanej z białym wieńcem na głowie, który złożył niski ukłon postaci siedzącej na tronie. Gdy odmówił Pozdrowienie Anielskie, postać podniosła się z tronu i wraz z aniołem uniosła się do nieba”. Tak zakończyło się objawienie w pierwszym dniu. W kolejnym dniu łaskę widzenia Maryi otrzymała 12-letnia Barbara Samulowska. „30 czerwca 1877r. na prośbę ks. Proboszcza Augusta Weichsła Justyna Szafrzyńska zapytała Matkę Bożą: – Czego żądasz? Usłyszała odpowiedź: – Życzę sobie, abyście codziennie odmawiali różaniec. Były to pierwsze słowa, którymi Matka Boża zwróciła się do widzących ją dziewczynek. Również ostatnie polecenie Maryi w dniu 16 września 1877r. odnosiło się do różańca: – Odmawiajcie gorliwie różaniec. A zatem prośba o modlitwę różańcową jest kłamrą, która spina orędzie gietrzwałdzkie. Pierwsze i ostateczne wezwanie Niepokalanej

dotyczy modlitwy różańcowej. Warto dodać, że w ostatnim poleceniu pojawia się wskazówka – gorliwie. Co to znaczy? Gorliwie znaczy tyle, co cierpliwie, konsekwentnie, nieustrudzenie, z wielkim zaangażowaniem i z zapałem. Tak więc śmiało można wnioskować, że modlitwa różańcowa jest naszym codziennym zadaniem⁹.

Następnie podkreśla, że orędzie skierowane jest do wiernych czyli do osób ochrzczonych. Ma ono charakter uniwersalny. Ciągłe jest aktualne. To dlatego, że Maryja zatroskana jest o każdego człowieka. Dalej w burzy mózgów uczniowie zastanawiają się „kto to jest człowiek ochrzczony?” Nauczyciel religii, nawiązując do wypowiedzi uczniów, wyjaśnia to pojęcie. Kolejno Nauczyciel religii prosi uczniów o określenie cech matki. Po propozycjach uczniów nauczyciel zapisuje na tablicy hasła: OREĐOWNICZKA, POŚREDNICZKA, POCIESZYCIELKA i razem z uczniami szukają wyjaśnienia tych słów dochodząc do wniosku, że dotyczą one Matki Bożej.

- Nauczyciel religii zaprasza do dyskusji: „dlaczego Matka Boża jest naszą matką ?.
- Nauczyciel religii rozdaje tekst Litanii do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej i prosi uczniów o wykonanie zadania z karty pracy II. Następnie wybiera kilku uczniów do odczytania swoich odpowiedzi.

III. Zakończenie

Nauczyciel w kilku zdaniach podsumowuje wiadomości z lekcji i nagradza za aktywność. Następuje wspólna modlitwa końcowa „Pod Twoją obronę”.

⁹ K. Bielawny, *Orędzie gietrzwałdzkie*, Olsztyn 2017, s. 43-45.

Załączniki

Załącznik 1.

Karta pracy

Rozszyfruj hasło posługując się poniższym kodem

	1	2	3	4	5	6	7	8
9	A	Ą	B	C	Ć	D	E	Ę
10	F	G	H	I	J	K	L	Ł
11	M	N	Ń	O	Ó	P	R	S
12	Ś	T	U	W	Y	Z	Ż	Ź

1,11 1,9 2,12 6,10 1,9 3,9
4,11 7,12 1,9 2,10 4,10 7,9 2,12 7,11 6,12 4,12 1,9 8,10 6,9 6,12
6,10 1,9

Załącznik 2.

Karta pracy

Przeczytaj Litanię do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej. Wybierz wezwanie, które
podoba Ci się najbardziej i uzasadnij swój wybór.

Kyrie, elejson. Chryste, elejson. Kyrie, elejson.

Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.

Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.

Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Trójco, Jedyny Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Maryjo, Matko Boża Gietrzwałdzka, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, cudami słynąca, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nieustannie wstawiająca się za nami, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, błogosławiąca źródło wody cudownej, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, uzdrowienie chorych, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, pocieszycielko strapionych, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, ucieczko grzesznych, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, udzielająca wszelkiej pomocy, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, wypraszająca łaski, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, której tak zaufaliśmy, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do gorliwego odmawiania Różańca Świętego, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do czynienia pokuty, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do wstrzemięźliwości
i powściągliwości, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do miłości i wierności małżeńskiej, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do gorliwości i pobożności, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do skromności i czystości, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do uczciwości i sprawiedliwości społecznej, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do łagodności i cierpliwości, **módl się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, racz nas nawiedzić w smutkach i strapieniach naszych, **wstawiaj się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, racz otoczyć opieką rodziny nasze, **wstawiaj się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, racz uchronić naszych ojców, mężów, braci i cały naród od plagi pijaństwa, **wstawiaj się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, racz otoczyć swą macierzyńską opieką dzieci nasze, **wstawiaj się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, racz uchronić młodzież naszą od niewiary, **wstawiaj się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, racz zapalić pragnienie służby Bożej w sercach młodzieży naszej, **wstawiaj się za nami.**

Matko Boża Gietrzwałdzka, racz być nam szczególną obroną w godzinę śmierci naszej. **wstawiaj się za nami.**

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, **przepuść nam, Panie.**

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, **wysłuchaj nas, Panie.**

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, **zmiłuj się nad nami.**

P. Módl się za nami Matko Boża Gietrzwałdzka.

W. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Ks. Mateusz Kruszewski

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Klasa: VII

**Temat lekcji: Sposoby prowadzenia ochrzczonych do Chrystusa przez
Matkę Bożą Gietrzwałdzką**

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- pogłębienie znaczenia życia sakramentalnego każdego chrześcijanina;
- odkrywanie związków życia codziennego ze zobowiązaniami wynikającymi z przyjętego chrztu świętego;
- Orędzie Gietrzwałdzkie jako droga dla ochrzczonych w Chrystusie

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- własnymi słowami streszcza tekst Orędzia Matki Bożej w Gietrzwałdzie;
- stwierdza, że chrzest święty jest początkiem życia chrześcijańskiego;
- opisuje Kościół jako wspólnotę, w której poprzez sakramenty realizuje się życie zgodne z przykazaniami.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- na podstawie tekstu Orędzia Matki Bożej w Gietrzwałdzie uzasadnia znaczenie sakramentu chrztu w życiu chrześcijanina;
- podaje argumenty za słusnością życia sakramentalnego w codziennym życiu;
- własnymi słowami wyjaśnia Objawienia Maryjne w Gietrzwałdzie

Postawy

Uczeń po lekcji:

- utożsamia się z wartościami wspólnoty ludzi ochrzczonych

- wykazuje chęć do dbania o swoje życie sakramentalne
- modli się modlitwą różańcową

Odniesienie do podstawy programowej (s. 58 – 80):

Zadania katechezy: D. Wychowanie do modlitwy

Treści:

D.5. Modlitwa różańcowa streszczeniem Ewangelii.

Wymagania szczegółowe

Wiedza i umiejętności

Uczeń:

- przedstawia na czym polega odmawianie różańca, wymienia jego części i tajemnice. (D.5.1.)
- uzasadnia, że modlitwa różańcowa jest rozważaniem wydarzeń z życia Jezusa i Maryi (D.5.2.)
- uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina (D.5.3.)

Postawy (nie podlegające ocenie szkolnej)

Uczeń:

- kształtuje swoje życie na wzór Jezusa i Maryi (D.5.a.)
- łączy modlitwę różańcową z codziennym życiem (D.5.c)

Zadania katechezy: B. Wychowanie liturgiczne

Treści:

B.3. Sakramenty- ich podział, sens i cel. Liturgia poszczególnych sakramentów.

Wymagania szczegółowe

Wiedza i umiejętności

Uczeń:

- przedstawia konsekwencje wynikające z sakramentów (B.3.3)
- wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1)

Treści:

B.6. Eklezjalny i eschatologiczny wymiar Eucharystii jako sakramentu miłości.

Wymagania szczegółowe

Wiedza i umiejętności

Uczeń:

- wyjaśnia rozumienie Eucharystii jako ofiary Chrystusa i Kościoła (B.6.1)

Formy organizacyjne pracy uczniów

zbiorowa, indywidualna, praca w grupie

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, praca z tekstem, krótki wykład, projekcja prezentacji, praca z kartą pracy

Środki i pomoce dydaktyczne

Karta pracy, rzutnik i komputer, tablica szkolna, prezentacja multimedialna, YOUcat dla młodych

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej:

Historia: przedstawienie wydarzeń historycznych: prześladowanie Kościoła katolickiego w Królestwie Polskim podczas objawień w Gietrzwałdzie.

Proponowany przebieg lekcji

Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i modlitwa za wszystkich ludzi szukających Boga, którą inicjuje nauczyciel religii.
- Uświadomienie uczniom celu lekcji i podanie tematu lekcji. Uczeń zapisuje temat na tablicy
- Nauczyciel zadaje uczniom pytanie czym jest „sakrament”
- Nauczyciel religii dzieli uczniów na małe grupy. Rozdaje uczniom kartki A4 i długopisy. Uczniowie, pracując w grupach zapisują swoje propozycje definicje „życie sakramentalne” Zapisują jak można poznać człowieka żyjącego sakramentalnie. Po wykonaniu zadania uczniowie prezentują wyniki pracy w grupach. Nauczyciel religii podsumowuje odpowiedzi uczniów i zapisuje je na tablicy.

III. Rozwinięcie

- Nauczyciel religii zapoznaje uczniów z definicją słowa „sakrament”
- Nauczyciel wyświetla prezentację multimedialną na temat „życia zgodnego z sakramentami”
- Krótki wykład na temat sakramentu Chrztu Świętego jako początku życia.
- Po zakończonej prezentacji, nauczyciel zadaje uczniom pytanie: jaki związek ma Maryja z sakramentami w kościele.
- Nauczyciel wciela się w prowadzącego program telewizyjny i podchodzi do uczniów i zadaje im wyżej postawione pytanie.

- Po zakończonych odpowiedziach nauczyciel podaje uczniom treść objawienia w Gietrzwałdzie, w którym Maryja nawiązuje do życia sakramentalnego. Prosi jednego z uczniów o przeczytanie tego fragmentu.
- Nauczyciel wyjaśnia uczniom jak Maryja łączy nas z Chrystusem
- Po wyjaśnieniu tego pojęcia, jest wyświetlony film pt. Iskra z Gietrzwałdu.
- Nauczyciel religii podsumowuje i uzupełnia wypowiedzi uczniów oraz zachęca ich do odmawiania codziennie dziesiątki różańca.

IV. Zakończenie

- Nauczyciel religii podsumowuje treści lekcji. Zaprasza uczniów do krótkiej modlitwy za wstawiennictwem Maryi Matki Gietrzwałdzkiej- Matko gietrzwałdzka módl się za nami.
- Nauczyciel zachęca do odwiedzenia Gietrzwałdu
- Nauczyciel zadaje pracę domową, która ma na celu przybliżenie Gietrzwałdu i Objawień Gietrzwałdzkich. Tytuł pracy domowej brzmi: Napisz krótki esej na temat sakramentów w kościele, o których mówiła Matka Boża w Gietrzwałdzie.
- Nauczyciel dziękuje uczniom za słuchanie i zadawanie pytań.

Załącznik

Karta pracy

Zapoznaj się z treścią Hymnu o miłości i podkreśl cechy prawdziwej miłości

Hymn o miłości

Gdybym mówił językami ludzi i aniołów,

a miłości bym nie miał,

stałbym się jak miedź brzęcząca albo cymbał brząający.

Gdybym też miał dar prorokowania i znał wszystkie tajemnice, i posiadał wszelką wiedzę, i miał tak wielką wiarę, iżbym góry przenosił, a miłości bym nie miał,

byłbym niczym.

*I gdybym rozdał na jałmużnę całą majątność moją,
a ciało wystawił na spalenie, lecz miłości bym nie miał,
nic mi nie pomoże.*

*Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest. Miłość nie zazdrości, nie szuka poklasku,
nie unosi się pychą;*

*nie jest bezwstydną, nie szuka swego, nie unosi się gniewem, nie pamięta złego;
nie cieszy się z niesprawiedliwości, lecz współweseli się z prawdą.*

*Wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, we wszystkim pokłada nadzieję,
wszystko przetrzyma.*

Miłość nigdy nie ustaje,

[nie jest] jak proroctwa,

które się skończą, choć zniknie dar języków i choć wiedzy [już] nie stanie.

Po części bowiem tylko poznajemy i po części prorokujemy.

Gdy zaś przyjdzie to, co jest doskonałe, zniknie to, co jest tylko częściowe.

*Gdy byłem dzieckiem, mówiłem jak dziecko, czułem jak dziecko, myślałem jak
dziecko. Kiedy zaś stałem się mężem, wyzbyłem się tego, co dziecinne.*

*Teraz widzimy jakby w zwierciadle, niejasno; wtedy zaś [ujrzemy] twarz w
twarz.*

*Teraz poznaję po części, wtedy zaś będę poznawał tak, jak sam zostałem
poznany.*

*Tak więc trwają wiara, nadzieja, miłość - te trzy: największa z nich [jednak]
jest miłość.*

Dn Karol Gawryś

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Klasa: VIII

Temat lekcji: Jaką rolę odgrywa Matka Boża Gietrzwałdzka w życiu osób ochrzczonych?

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- pogłębienie wiedzy o Matce Bożej Gietrzwałdzkiej, która jest wzorem dla osób ochrzczonych;
- analizowanie i interpretowanie fragmentu Pisma Świętego (Łk 1, 26-38);
- motywowanie do systematycznej modlitwy za wstawiennictwem Maryi.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- streszcza treść przesłania Zwiastowania Maryi (Łk 1, 26-38);
- samodzielnie wyjaśnia, że Matka Boża Gietrzwałdzka jest orędowniczką wiernych ochrzczonych, a zwłaszcza tych, którzy proszą o to modlitwą różańcową;
- wylicza z pamięci przynajmniej trzy cechy Maryi, które ochrzczony może naśladować.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- własnymi słowami analizuje postawę Maryi wobec ochrzczonych;
- na podstawie fragmentu filmu ks. Krzysztof Bielawny, *Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie* uzasadnia tezę, że Matka Boża Gietrzwałdzka to wzór systematyczności, gorliwości i służby;
- na podstawie kart pracy samodzielnie rozróżnia tajemnice różańca świętego.

Postawy

Uczeń po lekcji:

- kształtuje swoje życie na wzór Jezusa i Maryi;
- przejawia postawę szacunku wobec Maryi;
- łączy modlitwę różańcową z codziennym życiem chrześcijanina.

Odniesienie do podstawy programowej¹⁰:

Zadania katechezy: A. Rozwijanie poznania wiary; B. Wychowanie liturgiczne; D. Wychowanie do modlitwy

Treści: A.13. Słowo Boże jako wezwanie Boże i drogowskaz w kształtowaniu życia chrześcijanina; B.4. Znaczenie i skutki sakramentu chrztu świętego; D.5. Modlitwa różańcowa streszczeniem Ewangelii;

Wiadomości: Uczeń po lekcji: A.13.11. w oparciu o wybrane teksty Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym; B.4.1. wyjaśnia, czym jest sakrament chrztu świętego; D. 5.1. przedstawia, na czym polega odmawianie różańca, wymienia jego części i tajemnice.

Umiejętności: Uczeń po lekcji: A.13.17. porównuje wydarzenia i teksty biblijne z podstawowymi prawdami Kościoła; B.4.3. uzasadnia godność chrześcijanina wynikającą z chrztu świętego; D.5.2. uzasadnia, że modlitwa różańcowa jest rozważaniem wydarzeń z życia Jezusa i Maryi; D.5.3. uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina.

Postawy: Uczeń po lekcji: A.13.a. uważnie słucha i czyta słowo Boże; B.4.a. przejawia postawę wdzięczności za sakrament chrztu świętego; B.4.d. przestrzega w życiu zobowiązań wynikających z chrztu świętego; D.5.a. kształtuje swoje życie na wzór Jezusa i Maryi; D.5.b. przejawia postawę szacunku oraz zaufania Bogu i Maryi; D.5.c. łączy modlitwę różańcową z codziennym życiem.

Formy organizacyjne pracy uczniów

¹⁰ Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 63-64, 67, 74.

praca zbiorowa, praca indywidualna, praca w grupach

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, dialog z tekstem, test luk, projekcja fragmentu filmu, mapa myśli, analiza i interpretacja fragmentu Pisma Świętego, krótki wykład, notatka, skojarzenia

Środki i pomoce dydaktyczne

fragment Pisma Świętego (Łk 1, 26-38), karta pracy, tablica, fragment filmu (Do przeprowadzenia zajęć zaleca się wykorzystanie fragmentu filmu – od 4 do 8 minuty – ks. Krzysztof Bielawny, *Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie*, Portal Youtube, [dostęp: 27.10.2019 r.], [https://www.youtube.com/watch?v=yN\]weQSifX0&t=421s](https://www.youtube.com/watch?v=yN]weQSifX0&t=421s)), komputer, projektor, zeszyt ucznia.

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej:

- język polski (odczytywanie tekstów poprzez przekład intersemiotyczny [np. drama, inscenizacja sceny biblijnej]);
- język obcy nowożytny oraz język mniejszości narodowej lub etnicznej (słownictwo religijne, np. rok liturgiczny, różaniec, Wniebowzięcie; modlitwy np. Zdrowaś Maryjo);
- wychowanie do życia w rodzinie (wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu).

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

Nauczyciel religii:

- wita się z uczniami i zachęca ich do wspólnej modlitwy za wstawiennictwem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej;
- uświadamia uczniom cele lekcji, między innymi: analizowanie oraz interpretowanie fragmentu Słowa Bożego z Łk 1, 26-38 oraz motywowanie

uczniów do częstej modlitwy za pośrednictwem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej (szerszy opis zob. cele kształcenia – wymagania ogólne) i podaje temat lekcji. Zapisuje temat zajęć na tablicy;

- nawiązuje do osobistej wiedzy uczniów dotyczącej następujących pojęć: „chrzest” i „Matka Boża”. Nauczyciel religii prosi uczniów o podanie kilku skojarzeń z wyżej wymienionymi pojęciami, np.:

- z „chrztem”: *sakrament, wtajemniczenie, zmazanie grzechu pierworodnego*;
- z „Matką Bożą”: *różaniec, objawienia, służba, pokora*.

II. Rozwinięcie

- Nauczyciel religii nawiązuje do wiedzy osobistej uczniów. Prosi o podanie konkretnych przykładów osób, które naśladowały Maryję i same stały się wzorem postępowania dla innych. Uczniowie mogą wymienić różne osoby. Nauczyciel religii uzupełnia odpowiedzi, zwracając uwagę m.in. na św. Jana Pawła II, św. o. Maksymilian Maria Kolbe, bł. kard. Stefana Wyszyńskiego. W rozmowie kierowanej nauczyciel religii przypomina o szczególnej roli Maryi w życiu każdego ochrzczonego. Stawia pytania, np.:

- Czego Maryja uczy ludzi ochrzczonego?
- Do jakich postaw zachęca Maryja?
- Jakie są podobieństwa pomiędzy podanymi przez Was osobami a Maryją?

- Nauczyciel religii uzupełnia wypowiedzi uczniów. Zwraca szczególną uwagę na fakt, że Maryja zachęca ochrzczonego do podjęcia trudu i rezygnacji z niektórych dóbr, które oddzielają od Boga, np.: nadmiernej konsumpcji, nałogów, używek, lenistwa. Nauczyciel religii wyjaśnia, że Maryja zachęca chrześcijan, by poznali Jezusa i byli wierni przymierzu chrztu, czyli pamiętali o tym, że są dziećmi Boga i są powołani do naśladowania Jezusa Chrystusa. Nauczyciel religii stawia uczniom także dodatkowe pytania:

- Jak często odmawiacie różaniec?
- Jakimi cechami powinna charakteryzować się modlitwa różańcowa?

- Dlaczego osoby ochrzczone modlą się za wstawiennictwem Matki Bożej?
 - Jaką rolę odgrywa modlitwa różańcowa w życiu osób wierzących?
- Nauczyciel religii uzupełnia wypowiedzi uczniów. Podkreśla związek modlitwy różańcowej z powinnościami, które wynikają z chrztu świętego.¹¹
- Nauczyciel religii dzieli klasę na czteroosobowe grupy. Każda grupa otrzymuje identyczną kartę pracy z fragmentem Pisma Świętego (Łk 1, 26-38 – załącznik 1). Zadaniem uczniów jest przeczytanie tekstu oraz wspólna analiza i interpretacja zawartych w nim informacji. Uczniowie pracują metodą dialogu z tekstem¹², którą katecheta krótko wyjaśnia. Przewidziany czas na pracę w grupach to ok. 8 minut. Zwieńczeniem pracy uczniów mają być krótkie odpowiedzi (czterema zdaniami – po dwa zdania na każde pytanie) na następujące pytania:
- Co wyróżnia Maryję spośród innych kobiet?
 - Dlaczego Maryja może być wzorem dla ochrzczonych?
- Po zakończeniu pracy w grupach, nauczyciel religii prosi wybranych przez każdą grupę liderów o prezentację wyników pracy na forum klasy. Podsumowując zebrane treści, zwraca uwagę uczniów na posłuszeństwo Maryi oraz Jej zaufanie wobec Bożego planu. Wskazuje, że Maryja jest wzorem dla ochrzczonych osób.
- Nauczyciel religii rozdaje uczniom karty pracy. Uczniowie zapoznają się z poleceniem oraz tekstem. Nauczyciel religii krótko wyjaśnia polecenie, podkreślając, że w tekście brakuje zawsze tylko jednego wyrazu, przypomina o przewidzianym czasie na realizację tego zadania. Uczniowie pracują indywidualnie. Pomocą w realizacji tego zadania będzie obejrzenie fragmentu filmu ks. Krzysztof Bielawny – *Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie* (13 X 2018 r.), podczas którego będą mogli zapisywać najważniejsze informacje na karcie pracy.

¹¹ Można to wykazać np. na podstawie mapy myśli.

¹² Metoda dialogu z tekstem – należy do metod interakcji. Podczas wykorzystywania tej metody, przede wszystkim należy uświadomić uczniom fakt, że mają prawo przedstawiać własne uczucia, wrażenia, a także rozważać wszelkie obietnice i wymagania umieszczone w tekście. Uczeń może również podjąć dialog z tekstem w rozmowie z innymi. Por. W. Kubik, *Zarys dydaktyki katechetycznej*, Kraków 1990, s. 125.

- Nauczyciel religii prezentuje fragment filmu ks. Krzysztof Bielawny – *Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie* (13 X 2018 r.)¹³. Po zakończeniu projekcji filmu uczniowie mają 5 minut na wykonanie karty pracy (szerszy opis i sam tekst karty pracy – zob. Załącznik 2). Nauczyciel religii zapisuje na kartce poszczególne nazwiska uczniów i ich numery z dziennika w celu wystawienia oceny za aktywności podczas zajęć.

- Następnie nauczyciel religii omawia szczegółowo postawy prezentowane przez Maryję. Podkreśla przede wszystkim, że Maryja zawsze wskazuje ochrzczonego na Jezusa i jest drogą do Niego.

- W rozmowie kierowanej nauczyciel religii ukazuje uczniom analogię między tajemnicami różańcowymi i przesłaniem życia Maryi a orędziem w Gietrzwałdzie. Stawia uczniom pytania, np.:

- W jakich wydarzeniach z historii życia Świętej Rodziny widać przejawy posłuszeństwa Maryi wobec Bożej woli?

Nauczyciel religii dodatkowo może przypomnieć: 1) scenę Zwiastowania i przytoczyć słowa Maryi: *Oto ja Służebnica Pańska, niech mi się stanie według Twego słowa*; 2) zwrócić uwagę uczniów na Maryję, która uczy ochrzczonych posłuszeństwa oraz pokory wobec Bożej woli.

- Które tajemnice różańca nawiązują do gorliwości Matki Bożej?

Nauczyciel religii dodatkowo: opowiada o poszukiwaniach młodego Jezusa w trakcie ofiarowania w świątyni. Zwraca uwagę uczniów na uczucia Matki wobec Syna oraz Jej troskę. Ukazuje, że Maryja od początku zauważała potrzebę gorliwości i stałości w relacji z Bogiem Ojcem. Zrozumiała postępowanie kilkunastoletniego Jezusa;

- Dlaczego Matka Boża nosi tytuł Królowej?

Nauczyciel religii dodatkowo: przypomina tajemnicę chwalebłą związaną z królowaniem Matki Bożej na ziemi i w niebie. Fakt ten zachęca do budowania głębszej relacji z Matką Jezusa, która jest także Matką każdego

¹³ Do przeprowadzenia zajęć zaleca się wykorzystanie fragmentu filmu - od 4 do 8 minuty nagrania. Prezentowany fragment to film ks. Krzysztof Bielawny, *Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie*, Portal Youtube, [dostęp: 27.10.2019 r.], <https://www.youtube.com/watch?v=yNJweQSifX0&t=421s>.

ochrzczonego. Warto, by nauczyciel religii przypomniiał uczniom, że pomocą w kształtowaniu bliższej więzi z Maryją może być właśnie modlitwa różańcowa, do której tak żarliwie zachęcała Maryja podczas objawień w Gietrzwałdzie.

- Nauczyciel religii ukazuje Maryję jako Matkę wszystkich ochrzczonych, osobę, za której wstawiennictwem ludzie przedstawiają Jezusowi wszystkie swoje prośby. Nawiązuje do modlitwy *Pod Twoją obronę*. Zwraca uwagę na tytuły: *orędowniczka, pocieszycielka, pośredniczka, Boża rodzicielka, Panna Chwalebna, Panna Błogosławiona, Pani nasza*;

- Nauczyciel religii krótko podsumowuje zebrane treści poprzez zadanie kilku pytań skierowanych do uczniów, np.:

- Czego uczy nas Maryja?
- Do czego zachęcała Matka Boża w Gietrzwałdzie?
- Jakimi tytułami jest określana Maryja?
- Dlaczego warto modlić się za wstawiennictwem Matki Bożej?

- Nauczyciel religii uzupełnia wypowiedzi uczniów. Zwraca uwagę, iż Maryja wielokrotnie powtarzała, że zawsze będzie przy każdym ochrzczonego. Przypomina o wezwaniu Matki Bożej Gietrzwałdzkiej do radości i porzuceniu smutku.

III. Zakończenie

- Nauczyciel religii zachęca uczniów do modlitwy za wstawiennictwem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej słowami: *Matko Boża Gietrzwałdzka módl się za nami grzesznymi, abyśmy mogli coraz lepiej poznawać Twego Syna*. Nagradza aktywnych uczniów, wystawiając im oceny. Żegna się z uczniami i kończy lekcję religii znakiem krzyża świętego.

Załączniki

Załącznik 1.

Karta pracy

Pracując w grupach, proszę dokonać analizy i interpretacji poniższego tekstu z Ewangelii według św. Łukasza. Proszę zwrócić szczególną uwagę na dialog Maryi z aniołem oraz odpowiedzieć **przynajmniej dwoma** zdaniami, na każde z poniższych pytań:

1. Co wyróżnia Maryję spośród innych kobiet?
2. Dlaczego Maryja może być wzorem dla ochrzczonych?

Czas na wykonanie pracy: 8 minut.

Tekst: 26 W szóstym miesiącu posłał Bóg anioła Gabriela do miasta w Galilei, zwanego Nazaret, **27** do Dziewicy poślubionej mężowi, imieniem Józef, z rodu Dawida; a Dziewicy było na imię Maryja. **28** Anioł wszedł do Niej i rzekł: «Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą». **29** Ona zmieszała się na te słowa i rozważała, co miałyby znaczyć to pozdrowienie. **30** Lecz anioł rzekł do Niej: «Nie bój się, Maryjo, znalazłaś bowiem łaskę u Boga. **31** Oto poczniesz i porodysz Syna, któremu nadasz imię Jezus. **32** Będzie On wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego praojca, Dawida. **33** Będzie panował nad domem Jakuba na wieki, a Jego panowaniu nie będzie końca». **34** Na to Maryja rzekła do anioła: «Jakże się to stanie, skoro nie znam męża?» **35** Anioł Jej odpowiedział: «Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym. **36** A oto również krewna Twoja, Elżbieta, poczęła w swej starości syna i jest już w szóstym miesiącu ta, która uchodzi za niepłodną. **37** Dla Boga bowiem nie ma nic niemożliwego». **38** Na to rzekła Maryja: «Oto Ja służebnica Pańska, niech Mi się stanie według twego słowa!» Wtedy odszedł od Niej anioł. (por. Łk 1, 26-38)¹⁴.

.....

.....

.....

.....

¹⁴ Ewangelia wg Św. Łukasza, w: *Święte Starego i Nowego Testamentu*, Wyd. Świętego Pawła, Radom 2005, s. 2256-2257.

Załącznik 2.

Karta pracy¹⁵

Na podstawie zdobytej wiedzy podczas lekcji religii oraz filmu *ks. Krzysztof Bielawny, Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie*, uzupełnij samodzielnie – brakującymi wyrazami – poniższy tekst luk. Przewidziany czas pracy: 5 minut.

We wszystkich sanktuariach, a także w sanktuarium w Gietrzwałdzie, Maryja prosiła, aby odmawiać Odmawiajcie go gorliwie i – tak zachęcała Maryja dziewczynki w czasie objawień w Gietrzwałdzie. Na pytanie wizjonerek *Kim Ty jesteś*, odpowiedziała: *Ja jestem Najświętsza Maryja Panna* *Poczęta*. W trakcie objawień w Gietrzwałdzie przychodziło wiele chorych i cierpiących osób. Modlono się za wstawiennictwem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej o uzdrowienia. Wielu odzyskiwało zdrowie. Maryi nadano zatem tytuł chorych. W Gietrzwałdzie otworzyło się dla tych ochrzczonych, którzy proszą o uzdrowienie. Oprócz uzdrowień fizycznych są także Nikt nie jest w stanie ich Między 19 a 21 lipca z powodu naszych grzechów Maryja W dzisiejszym świecie coraz trudniej podjąć decyzję o swojej przyszłości. Bóg nie pozostawia nas jednak samych. Każdego z nas woła po imieniu i wzywa do podjęcia określonej drogi życia. Niektórzy wezwani są do kapłaństwa lub życia w zakonie. Maryja zatem jest również Matką Nie możemy więc tylko narzekać, że nie ma ich w zgromadzeniach żeńskich i seminariach. Idąc za wezwaniem Maryi, warto prosić o nie na Maryja to w końcu pogromczyni złych Matka Boża Gietrzwałdzka źródło września. Dnia 8 września 1877 roku Najświętsza Maryja Panna obiecała pobłogosławić na ziemi parafialnej pod laskiem. Pielgrzymi od lat czerpią z niego wodę, która przynosi ulgę cierpiącym i liczne Sam akt błogosławieństwa ukazuje figura Niepokalanej Dziewicy.

¹⁵ Karta pracy opracowana na podstawie filmu *ks. Krzysztof Bielawny, Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie*, Portal Youtube, [dostęp: 27.10.2019 r.], <https://www.youtube.com/watch?v=yNJweQSifX0&t=421s>.

Dn Adrian Zaworski

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Klasa: I liceum

Temat lekcji: Pani Gietrzwałdzka objawia się ochrzczonym

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- uświadomienie posłannictwa Matki Bożej jako Wspomożycielki chrześcijan;
- pogłębienie więzi z Matką Bożą.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- opowiada o roli Matki Bożej Gietrzwałdzkiej w życiu chrześcijanina;
- wymienia kiedy Maryja pojawiała się w historii Polski;
- omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- uzasadnia możliwość i potrzebę modlitwy przez wstawiennictwo Maryi;
- uzasadnia potrzebę przyjęcia sakramentu chrztu świętego.

Postawy

Uczeń po lekcji:

- pogłębia więź z Matką Bożą;
- pielęgnuje tradycje związane z pobożnością maryjną.

Odniesienie do podstawy programowej¹⁶:

Zadania katechezy: A. Rozwijanie poznania wiary; B. Wychowanie liturgiczne; D. Wychowanie do Modlitwy; E. Wychowanie do życia wspólnotowego.

¹⁶ Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 103-105, 107, 116, 119.

Treści: A.14. Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka; A.23. Maryja zjednoczona ze swoim Synem; - B.10. Maryja w polskiej tradycji katolickiej; D.7. Maryja jako Orędowniczka i Pośredniczka łask; E.6. Kościół w życiu narodu polskiego.

Wymagania szczegółowe Wiedza i umiejętności, Uczeń: A.14.1. opowiada historię Maryi i wyjaśnia Jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina; A.23.2. definiuje macierzyńską rolę wobec Kościoła i każdego wierzącego; B.10.1. omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej; D.7.2. wyjaśnia znaczenie tytułów Maryi dotyczących Jej wstawienniczej roli; E.6.3. ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej Polski.

Postawy (niepodlegające ocenie szkolnej), Uczeń: A.14.a. kształtuje sobie pobożność Maryjną oraz matczyną relację z Matką Bożą; A.23.b. kształtuje w sobie postawę miłości do Maryi i naśladuje Ją w drodze do nieba; B.10.c. modli się do Matki Bożej; D.7.a. z ufnością modli się do Boga przez wstawiennictwo Maryi; E.6.a. z szacunkiem odnosi się do Kościoła w Polsce.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca indywidualna, praca zbiorowa, praca w parach

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, krótki wykład, burza mózgów, wywiad, praca z kartą pracy

Środki i pomoce dydaktyczne

komputer, projektor multimedialny, tablica, mapa Europy w II poł. XIX w., karta pracy, fragment wywiadu.

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej ¹⁷

Muzyka - różnorodność w kulturze muzycznej

Historia – znaczenie wiary dla podtrzymania świadomości narodowej w okresie zaborów

Wiedza o społeczeństwie – religijność we współczesnym społeczeństwie polskim

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów, rozpoczęcie zajęć modlitwą (Pod Twoją Obronę) w intencji rodzin i sprawdzenie obecności w klasie.

¹⁷ Tamże, s. 128-130.

- Przedstawienie uczniom tematu lekcji: Pani Gietrzwałdzka rozmawia z ochrzczoneymi i uświadomienie celu lekcji: uświadomienie posłannictwa Matki Bożej Gietrzwałdzkiej jako Wspomożycielki chrześcijan.

II. Rozwinięcie

- Skierowanie pytania do uczniów: Czym są Objawienia prywatne?
- Przypomnienie uczniom okoliczności politycznych w jakich Matka Boża się objawiła.
- Rozmowa kierowana: Jaką rolę odgrywa sakrament Chrztu Świętego w życiu chrześcijanina? - Przypomnienie uczniom, co oznacza termin Niepokalane Poczęcie.
- Burza mózgów na temat: Dlaczego Maryja objawiła się w Gietrzwałdzie? Dlaczego ukazała się dzieciom? Wszystkie wypowiedzi są zapisywane na tablicy, po czym następuje analiza przyczyn objawień.
- Uczniowie otrzymują kartę pracy związaną z tematyką zajęć – Zadanie polega na odpowiedzeniu na podstawie fragmentu wywiadu na 4 pytania. Uczniowie wykonują ją na ocenę. (10 minut)

III. Zakończenie

- Rozmowa kierowana: O co Maryja prosiła w czasie objawień, do odmawiania jakiej modlitwy zachęcała?
- Podziękowanie wszystkim uczniom za pracę i zaangażowanie na lekcji, zachęta do odmawiania modlitwy różańcowej przez uczniów.
- Zakończenie zajęć śpiewem pieśni – Gietrzwałdzka Pani. Tekst zostanie wyświetlony na projektorze.

Załącznik

Karta pracy

Proszę przeczytać uważnie fragment wywiadu Tomasza Kolanka z Grzegorzem Kasjaniukiem i odpowiedzieć na następujące pytania:

1. Dlaczego Polacy nie znają historii Objawień Gietrzwałdzkich?
2. Kiedy miały miejsce Objawienia Gietrzwałdzkie i jak długo trwały?
3. Jak przebiegały Objawienia w Gietrzwałdzie?
4. Jaki był cel Objawień Gietrzwałdzkich?

Czas na wykonanie zadania – 10 minut

Z badań sondażowych wynika, że tylko kilkanaście procent Polaków wie cokolwiek o objawieniach Matki Bożej w Gietrzwałdzie z 1877 roku. Dlaczego tylko tyle?

W pierwszej kolejności trzeba zwrócić uwagę na to, że objawienia miały miejsce w czasie, kiedy Polska była pod zaborami. Gietrzwałd znajdował się wtedy w zaborze pruskim. „Żelazny kanclerz” Otto von Bismarck wypowiedział wojnę Polsce i katolicyzmowi. Kulminacja antykatolickich działań miała miejsce po tym, jak ówczesna opinia publiczna dowiedziała się, że Matka Boża podczas objawień w Gietrzwałdzie mówiła w naszym języku. Z kolei wybuch II wojny światowej spowodował, że objawienia zostały niemalże całkowicie wyłączone z powszechnej świadomości naszych rodaków. Po II Wojnie Światowej komuniści za jeden ze swoich głównych priorytetów uznali „represjonowanie” Gietrzwałdu i pamięci o objawieniach Matki Bożej.

Jak przebiegały objawienia w Gietrzwałdzie?

Rozpoczęły się 27 czerwca i trwały do 16 września 1877 roku. Do połowy trwania objawień – a było ich łącznie 160 – Matka Boża ukazywała się raz dziennie. Później trzy razy dziennie. Zawsze miało to miejsce podczas modlitwy różańcowej. Były jednak wyjątki, m.in. jedno objawienie prywatne dla wizjonerki Barbary Samulowskiej, u niej w domu w Worytach. Matka Boża potwierdziła wówczas swoje słowa wypowiedziane wcześniej do Justyny Szafryńskiej – że jest Niepokalanie Poczęta.

Jaką treść niosą ze sobą objawienia w Gietrzwałdzie?

Na początku objawień i na ich końcu Maryja powiedziała: „Odmawiajcie Różaniec! Łaski wyprośzone przez tę modlitwę będą dla was zbawienne i doprowadzą was do szczęścia wiecznego w niebie”. W swoim orędziu Matka Boża prosi aby Różaniec stał się naszą codziennością, gdyż stanowi oręż, dzięki któremu możemy poprawić nie tylko własną kondycję duchową, ale również uzdrowić swoje środowisko. Środowisko z kolei może uzdrowić region, region – całą Polskę, Polska – Europę, Europa – cały świat. Matka Boża wezwała do modlitwy i pokuty. Pomimo naszych wewnętrznych problemów, Polska była, jest i będzie narodem maryjnym. Potwierdza to, że wybór Matki Bożej, aby w 1877 roku objawić się właśnie w Gietrzwałdzie, nie był przypadkowy.

Źródło: <https://www.pch24.pl/gietrzwald---oredzie-wciaz-aktualne,52598,i.html>
(30.11.2019).

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Klasa I

Temat lekcji: Nowenna do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej budująca tożsamość chrześcijanina

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- analizowanie tekstów religijnych oraz korzystanie z nich w uzasadnieniu wiary;
- wprowadzenie do dojrzałego udziału w misji Chrystusa i Kościoła,

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości:

Uczeń po lekcji:

- wymienia istotne kwestie związane z objawieniami w Gietrzwałdzie,
- wyjaśnia rolę Maryi w życiu Kościoła,
- wyjaśnia, że chrzest jest sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego,

Umiejętności:

Uczeń po lekcji:

- analizuje tytuły nadawane Maryi,
- uzasadnia znaczenie chrztu świętego w życiu chrześcijanina,

Postawy:

Uczeń po lekcji:

- kształtuje w sobie pobożność Maryjną oraz matczyną relację z Matką Bożą,
- włącza się w obchody uroczystości i świąt ku czci Maryi,
- pogłębia swoją więź z Maryją,
- wyraża wdzięczność Bogu i ludziom za przyjęte sakramenty wtajemniczenia,
- rozwija w sobie świadomość przyjętego chrztu.

Odniesienie do podstawy programowej¹⁸:

Zadania katechezy:

1. Rozwijanie poznania wiary:

Treści:

- Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka.

Wiadomości:

- Uczeń opowiada historię Maryi i wyjaśnia jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina.

Postawy:

- Uczeń kształtuje w sobie pobożność Maryjną oraz matczyną relację z Matką Bożą”.

2. Wychowanie liturgiczne:

Treści:

- Maryja w liturgii i pobożności ludowej. Maryja w polskiej tradycji katolickiej.

Wiadomości:

- Uczeń omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej.

Postawy:

- Uczeń pielęgnuje tradycję związaną z pobożnością maryjną.
- Uczeń włącza się w obchody uroczystości i świąt ku czci Maryi.
- Uczeń modli się do Matki Bożej.
- Uczeń pogłębia swoją więź z Maryją”.

Treści:

- Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego,

Wiadomości:

- Uczeń wyjaśnia, że chrzest, bierzmowanie i Eucharystia są sakramentami wtajemniczenia chrześcijańskiego,

Postawy:

- Uczeń wyraża wdzięczność Bogu i ludziom za przyjęte sakramenty wtajemniczenia,

¹⁸ Konferencja Episkopatu Polski, Podstawa Programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce, Wyd. Świętego Pawła, Częstochowa 2018, s. 103-113.

- Uczeń rozwija w sobie świadomość przyjętego chrztu.

Formy organizacyjne pracy uczniów

zbiorowa, w parach, grupowa

Metody i techniki dydaktyczne

analiza tekstu religijnego, praca z tekstem, krótki wykład

Środki i pomoce dydaktyczne:

tekst nowenny do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej, tekst litanii do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej:

- Język polski:

- obraz kondycji egzystencjalnej i moralnej człowieka we współczesnym świecie w tekstach literatury i kultury,
- literackie środki wyrazu artystycznego,
- wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury,

Proponowany przebieg lekcji

I. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i rozpoczęcie zajęć modlitwą: Zdrowaś Maryjo. Sprawdzenie obecności na zajęciach. Nauczyciel religii zapisuje na tablicy temat lekcji oraz uświadamia uczniom cele lekcji: analizowanie tekstów religijnych oraz korzystanie z nich w uzasadnieniu wiary; wprowadzenie do dojrzałego udziału w misji Chrystusa i Kościoła, .
- Nauczyciel religii podaje kilka informacji na temat Gietrzwałdu, objawień, kultu maryjnego. Gietrzwałd jest wsią w Polsce położoną w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim. Jest miejscem Objawień Matki Bożej, które miały miejsce dziewiętnaście lat po Objawieniach w Lourdes i trwały od 27 czerwca do 16 września 1877 roku. Głównymi wizjonerkami były: trzynastoletnia Justyna Szafrzyńska i dwunastoletnia Barbara Samulowska. Objawienie w Gietrzwałdzie były serią jedynych zatwierdzonych przez Kościół objawień w Polsce. Maryja miała powiedzieć, że Kościół na ziemiach polskich nie będzie prześladowany, a polskich kapłanów będzie więcej, jeśli ludzie będą się modlić i odmawiać różaniec. Przemawiała do nich po polsku, w gwarze warmińskiej. Do Sanktuarium Maryjnego w Gietrzwałdzie co roku przybywają liczne grupy pielgrzymów.

II. Rozwinięcie

- **Praca w parach.** (10min) Nauczyciel religii dzieli uczniów w pary i każdej z nich rozdaje tekst pojedynczego, kolejnego dnia nowenny. Każda para po otrzymaniu tekstu pojedynczego dnia nowenny (załącznik nr 1) odpowiada na pytania:
Jaki tytuł jest nadany Maryi? Co oznacza dany zwrot? Jaki to ma związek z twoim życiem? Czy ma związek z twoją rodziną?
Jaka jest prośba skierowana do Boga przez Maryję?
Nauczyciel religii wyjaśnia lub doprecyzowuje znaczenie tytułów nadanych Maryi: Królowa Ziemi Warmińskiej, Niepokalana Panno Gietrzwałdzka, Matko Najmilsza, Matko Najświętsza, Matko Najmiłosierniejsza, Królowa Nieba i Ziemi, Cudowna Pani Gietrzwałdzka, Gwiazdo Zaranna, Pocieszycielko Strapionych, Wspomożenie Wiernych, Królowo dusz w czyśćcu cierpiących. Ukazanie Maryi jako pomoc w rodzinie, wsparcie w trudnościach, a przede wszystkim jako czułą matkę wszystkich ludzi. (10min)

- **Praca w grupach.** (15min) Przed rozpoczęciem pracy w grupach, nauczyciel wyjaśnia, że tożsamość chrześcijanina rozpoczyna się wraz z przyjęciem sakramentu chrztu świętego. Tożsamość chrześcijanina oznacza wcielenie w Ciało Mistyczne Jezusa Chrystusa. Tożsamość osoby wierzącej oznacza zobowiązania wobec Boga, wobec siebie, jak i drugiego człowieka. Wraz z chrztem świętym chrześcijanin zostaje włączony w dzieło zbawcze – mesjańskie. Przez chrzest święty człowiek zaczyna przynależeć do Kościoła, połączony więzami wiary i miłości.

Następnie nauczyciel religii dzieli uczniów na pięć grup i każda z nich otrzymuje tekst litanii do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej (załącznik nr 2). Następnie uczniowie na podstawie wezwań zawartych w tekście, wybierają te, które odnoszą się do tożsamości chrześcijanina oraz jego zobowiązań wobec samego siebie, bliźniego i Boga, np.:

- ✓ pocieszycielko strapionych – tożsamość chrześcijanina jest ściśle związana z dialogiem międzyosobowym: Bóg – człowiek, w którym osoba ludzka powierza Bogu wszystkie swoje sprawy, zwłaszcza te powodujące smutek,
- ✓ wypraszająca łaski – chrześcijanin ucieka się do Boga z prośbą o błogosławieństwo dnia codziennego dla siebie i innych osób,
- ✓ nawołująca do gorliwości i pobożności – osoba wierząca wstawia się do Boga o większą pobożność i gorliwość w kontakcie z Nim samym,
- ✓ racz uchronić młodzież naszą od niewiary – chrześcijanin prosi Boga o łaskę wiary, która jest niezwykle potrzebna w kontakcie z Nim,

Następnie nauczyciel religii prosi uczniów o wypisanie na tablicy wybranych zwrotów i krótkie wyjaśnienie.

- Nauczyciel religii przedstawia główne wiadomości dotyczące sakramentu chrztu świętego. (wiadomości za Katechizmem Kościoła Katolickiego)

- ✓ chrzest święty jest fundamentem całego życia chrześcijańskiego, bramą życia duchowego,
- ✓ wyzwala z grzechu pierwotnego – człowiek staje się synem Bożym,
- ✓ przez chrzest następuje „wszczepienie” w Kościół,
- ✓ chrzest jako sakrament wtajemniczenia chrześcijańskiego,
- ✓ chrzest oznacza „zanurzyć, pogrążyć”,
- ✓ „zanurzenie” jest symbolem pogrzebania katechumena w śmierci Chrystusa,

- ✓ chrzest święty jako dar Boga, pieczęć zostawiona w człowieku.

III. Zakończenie

- **Notatka:** Nowenna do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej jest formą modlitwy za rodzinę i małżeństwo. W swojej istocie pokazuje Maryję jako wzór macierzyństwa, a tym samym ustanawia kobietę filarem prawidłowo funkcjonującej rodziny. W ekonomii zbawczej, Maryja odegrała niezwykle ważną rolę. Bez jej *fiat*, misterium paschalne nie miałoby miejsca. Święta rodzina utworzona przez Maryję i Józefa jest wspólnotą miłości i wzajemnego wzrastania do świętości – stanowi odniesienie dla osób przygotowujących się do małżeństwa, jak i dla małżonków.

Załączniki

Załącznik 1.

Tekst nowenny

DZIEŃ I

Bądź pozdrowiona Matko Najświętsza Królowo Ziemi Warmińskiej. Tyś wybrała Gietrzwałd jako szczególne źródło Twoich łask. Oto stoję u stóp Twoich Maryjo, Pani Gietrzwałdzka. Całą duszą i sercem błagam Cię najgoręcej, racz spojrzeć na mnie, twojego sługę (twoją służebnicę). Przyjdź mi z pomocą abym mógł(a) podźwignąć moją grzeszną duszę ku dobru i cnocie. Spraw, abym jak najszybciej stał(a) się godnym (godna) łaski i Bożego miłosierdzia. O Maryjo, któraś po Zwiastowaniu Anielskim nawiedziła św. Elżbietę, proszę Cię, nawiedź dzisiaj moją duszę i moje serce, abym wsparty(a) Twoją łaską mógł(a) uświęcić swoje życie, żyjąc tylko dla Ciebie i dla Twego Boskiego Syna, a mojego Zbawiciela. Amen.

DZIEŃ II

Bądź pozdrowiona Niepokalana Panno Gietrzwałdzka. Rozpamiętując Twoją uciążliwą podróż do Twej krewnej Elżbiety, której przyniosłaś pocieszenie i błogosławieństwo dla jej domu, zechciej o Pani Gietrzwałdzka porównać owe trudy ze zmaganiem mojej duszy. Proszę Cię, nie zważaj na tak liczne grzechy moje, ale spójrz na moje serce, które tak bardzo pragnie się oddać Tobie. Przybądź do mnie z Twoim ukojeniem i z Twoją pociechą. Niech z Twoją pomocą rozpocznę szczerą poprawę mojego życia tak, abym kiedyś stał(a) się godnym (godna) obietnic Chrystusowych. Amen.

DZIEŃ III

Bądź pozdrowiona, Matko Nasza Najmilsza, wywyższona tutaj na ziemi przez tak licznych Twoich czcicieli. O Maryjo, Twoja krewna Elżbieta, będąc sprawiedliwą w oczach Bożych, poczuła się jednak niegodna wobec Ciebie, Matki Króla nieba i ziemi, pozdrawiając Cię słowami pełnej pokory: „A skądże mi to, że Matka mojego Pana przychodzi do mnie?” (Łk 1,43). O Matko Najświętsza, świadom tak licznych moich grzechów, nie przestaję stale

siebie zapytywać - czy jestem godny (godna) opieki Twojej? Ale jakżeby było bez Ciebie, Matko Najświętsza? Zginąłbym (zginęłabym) marnie, bo za moje grzeszne czyny, dawno dosięgłaby mnie Boża sprawiedliwość. Tobie tylko Matko najmiłosierniejsza, Twojemu orędownictwu i przemożnej opiece zawdzięczam, że jeszcze żyję i że Bóg użył mi tyle czasu do opamiętania i poprawy. Nie opuszczaj mnie więc, o Matko, i nie pozbawiaj mnie Twojej miłościwej opieki. Wstawiaj się za mną u Twego Syna. Amen.

DZIEŃ IV

Bądź pozdrowiona Królowo nieba i ziemi, przez chóry aniołów stale wielbiona. Niech do mego pozdrowienia dołączą się dzisiaj tak liczne zastępy Twoich wiernych sług, których w Gietrzwałdzie i na wszystkich innych uprzywilejowanych miejscach pocieszałaś i wspierałaś Twoimi cudownymi łaskami. Jak przy powitaniu z Elżbietą wielbiłaś Boga słowami: „Bo wejrzał na uniżenie Służebnicy swojej...” i wielkie rzeczy uczynił mi Wszechmocny; tak i ja choć niegodny (a) grzesznik (grzesznica), pragnę wielbić Boga z wdzięcznością za wszystkie wielkie rzeczy, jakie uczynił mi przez Syna Swego, Jezusa Chrystusa, mojego Zbawiciela.

Ty zaś Królowo i moja najmiłociwsza Matko wspomnij na Swego sługę (służebnicę) w chwili, gdy Bóg będzie mnie powoływał przed Swój Majestat, aby wtedy, do wszystkich, rzeczy, jakie mi uczynił, raczył też dodać me wieczne zbawienie. Amen.

DZIEŃ V

Bądź pozdrowiona i uwielbiona Cudowna Pani Gietrzwałdzka. Patriarchowie i prorocy już przepowiedzieli Twoją wielkość i świętość jako Matki Syna Bożego. Jak rozradowało się serce Twojej krewnej Elżbiety, gdy Cię ujrzała w domu swoim, tak samo moja dusza i serce moje przepełnione są niewysłowioną radością i szczęściem, że zechciałaś nawiedzić to święte miejsce na Warmii. Na tym świętym miejscu dusza moja i serce moje promieniają tak wielką radością adorując Twojego Syna, ukrytego pod postacią chleba i wina. Ten sam Jezus Chrystus, któregoś nosiła pod Swym dziewiczym sercem, teraz, na tym wybranym przez Ciebie miejscu, ucisza moje strapione serce a duszę moją napełnia Swą nieogarnioną miłością.

O Pani Gietrzwałdzka, pozwól mej duszy stale kosztować tego wesela i tej radości. Spraw, abym nigdy nie odstąpił (a) od Twego Syna i Ciebie, ale żył (a) w jedności z wami na wieki. Amen.

DZIEŃ VI

Bądź pozdrowiona Gwiazdo zaranna, wesele nieba i ziemi. Przebywając w domu Zachariasza i Elżbiety uświęciłaś to miejsce blaskiem Bożej łaski. Dom Swych krewnych wypełniłaś weselem i Twoim błogosławieństwem. O Święta Pani Gietrzwałdzka, użyż mi choć jednego promyka Twojej świętości oraz uproś u Twego Syna potrzebne mi łaski. Świadomy(a) swych grzechów i upadków, uciekam się do Ciebie, Pocieszycielko strapionych, oświeć mą duszę blaskiem Twej świętości, pociesz i ulecz ją, a rozraduje się serce moje w Tobie o Maryjo i w Panu Zbawicielu moim. Amen.

DZIEŃ VII

Bądź pozdrowiona Matko Boża Gietrzwałdzka, Wspomożenie wiernych. Czčili i wielbili Cię wszyscy Święci Pańscy. Tyś była im pomocą i obroną w chwilach pokus i prób. Wspomożycielko wiernych, pamiętaj o mnie, Twym dziecku, które Twój Syn z krzyża powierzył Twojej opiece. Matko Boża Gietrzwałdzka, bądź więc i moją Wspomożycielką w ziemskim pielgrzymowaniu. Spraw, abym przebył(a) ziemską pielgrzymkę jak najlepiej, a po śmierci mógł(a) wychwalać Cię na wieki. Amen.

DZIEŃ VIII

Bądź pozdrowiona Matko Boża Gietrzwałdzka. Z największą miłością zwracają się do Ciebie Twoi czciciele, którzy słysząc dźwięk dzwonu wzywającego na „Anioł Pański”, wielbią Cię słowami zwiastującego Archanioła. Odtąd i ja pragnę należeć do grona tych, którzy Cię wielbią słowami Archanioła Gabriela. O Pani Najświętsza, Matko Boża Gietrzwałdzka otocz mnie swoją opieką do końca mego ziemskiego życia. Pragnę się oddać Tobie cały z duszą i ciałem. Broń mnie Matko Najświętsza od wszelkiego zła tutaj na ziemi, a w przyszłym życiu uchronić od wiecznego potępienia. Amen.

DZIEŃ IX

Bądź pozdrowiona Królowo dusz w czyśćcu cierpiących. Ostatnią część Nowenny ofiaruję Ci, Królowo za wszystkich wiernych zmarłych, za dusze moich krewnych, bliźnich i znajomych; za tych wszystkich, którzy w czyśćcu spłacają dług Boskiej Sprawiedliwości. Twojemu Orędownictwu, Królowo Najlaskawsza polecam wszystkie dusze zmarłych, które wymieniam w codziennej modlitwie, a szczególnie te, o których nikt już nie pamięta. Matko Najświętsza, przygarnij je do Swojego litościwego Serca i wprowadź je do światłości wiekuistej. Niech i one kiedyś w niebie sławią Twoją dobroć i litość; razem z Tobą i wszystkimi Świętymi zażywają wiecznego wesela, którego i ja, z Twoją pomocą pragnę być uczestnikiem przez zasługi Twojego Syna Jezusa Chrystusa. Amen.

Załącznik 2.

LITANIA DO MATKI BOŻEJ GIETRZWAŁDZKIEJ

Kyrie, elejson. Chryste, elejson. Kyrie, elejson.

Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.

Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.

Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Trójco, Jedyny Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Maryjo, Matko Boża Gietrzwałdzka, módl się za nami.

Matko Boża Gietrzwałdzka, cudami słynąca,

Matko Boża Gietrzwałdzka, nieustannie wstawiająca się za nami,

Matko Boża Gietrzwałdzka, błogosławiąca źródło wody cudownej,

Matko Boża Gietrzwałdzka, uzdrowienie chorych,

Matko Boża Gietrzwałdzka, pocieszycielko strapionych,

Matko Boża Gietrzwałdzka, ucieczko grzesznych,
Matko Boża Gietrzwałdzka, udzielająca wszelkiej pomocy,
Matko Boża Gietrzwałdzka, wypraszaająca łaski,
Matko Boża Gietrzwałdzka, której tak zaufaliśmy,
Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do gorliwego odmawiania Różańca Świętego,
Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do czynienia pokuty,
Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do wstrzemięźliwości i powściągliwości,
Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do miłości i wierności małżeńskiej,
Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do gorliwości i pobożności,
Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do skromności i czystości,
Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do uczciwości i sprawiedliwości społecznej,
Matko Boża Gietrzwałdzka, nawołująca do łagodności i cierpliwości,
Matko Boża Gietrzwałdzka, racz nas nawiedzić w smutkach i strapieniach naszych,
wstawiaj się za nami
Matko Boża Gietrzwałdzka, racz otoczyć opieką rodziny nasze,
Matko Boża Gietrzwałdzka, racz uchronić naszych ojców, mężów, braci i cały naród od
plagi pijaństwa,
Matko Boża Gietrzwałdzka, racz otoczyć swą macierzyńską opieką dzieci nasze,
Matko Boża Gietrzwałdzka, racz uchronić młodzież naszą od niewiary,
Matko Boża Gietrzwałdzka, racz zapalić pragnienie służby Bożej w sercach młodzieży
naszej,
Matko Boża Gietrzwałdzka, racz być nam szczególną obroną w godzinę śmierci naszej.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

V. Módl się za nami Matko Boża Gietrzwałdzka.

R. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się.

Panie, nasz Boże, daj nam, sługom swoim, cieszyć się trwałym zdrowiem duszy i ciała, a
za wstawiennictwem Najświętszej Maryi, Pani Gietrzwałdzkiej, uwolnij nas od
doczesnych utrapień i obdarz wieczną radością. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Szkoła: Liceum Ogólnokształcące

Klasa: I

Temat lekcji: Maryja jako uczennica Jezusa, a człowiek ochrzczony jako uczeń Jezusa

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne:

- ukazanie Maryi jako uczennicy Jezusa;
- pogłębienie rozumienia zadań chrześcijanina;
- wskazanie, że człowiek ochrzczony z założenia powinien być uczniem Jezusa.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

Wiadomości:

Uczeń po lekcji:

- odwołując się do sytuacji z życia, wyjaśnia, na czym polega bycie chrześcijaninem we współczesnym świecie;
- podaje konsekwencje przyjęcia sakramentu chrztu świętego.

Umiejętności:

Uczeń po lekcji:

- w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji interpretuje omawiany na zajęciach fragment Pisma Świętego (Łk 8, 19-21);
- podaje przykłady z Pisma Świętego odnoszące się do Najświętszej Maryi Panny.

Postawy:

Uczeń:

- pragnie stawiać się w coraz doskonalszy sposób uczniem Jezusa
- szuka sposobów realizacji zadań chrześcijanina

Odniesienie do podstawy programowej:

Zadania katechezy: *A. Rozwijanie poznania wiary.*

Treści: A.14. Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka.

Wymagania (uczeń): A.14.1. opowiada historię Maryi i wyjaśnia Jej rolę w życiu Kościoła, świata i

chrześcijanina;
Postawy: A.14.1.a kształtuje w sobie pobożność Maryją oraz matczyną relację z Matką Bożą.

Formy organizacyjne pracy uczniów:

praca indywidualna, praca partnerska, praca zbiorowa

Metody i techniki dydaktyczne:

rozmowa kierowana, praca z Pismem Świętym, krótki wykład, dyskusja

Środki i pomoce dydaktyczne:

wydruk synopsy Ewangelii wraz z komentarzem (Mt 12,46-50; Mk 3,31-35; Łk 8, 19-21), internetowy grecko-polski interlinearny przekład Pisma Świętego <https://biblia.oblubienica.eu/interlinearny/> (Łk 8, 19-21), tablica i projektor multimedialny do wyświetlenia ww. przekładu, *Katechizm Kościoła Katolickiego* (nr 1214-1284).

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej:

język polski (treści alegoryczne i symboliczne utworu, konteksty interpretacji utworów literackich, teksty literatury i kultury).

Przebieg lekcji

V. Wprowadzenie

- Przywitanie uczniów, modlitwa: Anioł Pański
- Sprawdzenie listy obecności
- Krótka rozmowa kierowana pt. *Kto to jest chrześcijanin?* Celem rozmowy jest uzyskanie odpowiedzi, że chrześcijanin to człowiek ochrzczony.
- Podanie tematu lekcji (*Maryja – nieochrzczona chrześcijanka?*) i głównego celu zajęć (*Na czym polega bycie chrześcijaninem?*)

VI. Rozwinięcie

- Rozdanie uczniom fragment Ewangelii (Łk 8, 19-21) z odpowiadającymi jej Ewangeliami synoptycznymi (załącznik 1) oraz prezentacja na tablicy grecko-polskiego interlinearnego przekładu tego fragmentu. Praca w parach nad interpretacją fragmentu.
- Krótki wykład dotyczący zobowiązań wypływających z Chrztu Świętego na podstawie *Katechizmu Kościoła Katolickiego*.
- Rozdanie uczniom komentarza do Łk 8, 19-21 (załącznik 2) i jego indywidualna lektura.

- Rozmowa kierowana nt. W jaki sposób Maryja wypełniała w swoim życiu zadania uczennicy Jezusa?

VII. Zakończenie

- Zwrócenie uczniom uwagi na wartość modlitwy różańcowej jako sprawdzonej przez wieki modlitwy, która pozwala nam uczestniczyć w życiu Jezusa i tak jak Maryi „zachowywać je i rozważać w swoim sercu”.
- Sprawdzenie umiejętności uczniów poprzez dyskusję: O kim święty Łukasz pisze, kiedy przytacza słowa Jezusa: „*Moją matką i moimi braćmi są ci, którzy słuchają słowa Boga i wypełniają je*”?

Uwaga autora:

Założeniem lekcji jest ukazanie Maryi jako pierwszej uczennicy Jezusa, tej która „zachowywała i rozważała wszystkie Jego słowa w swoim sercu”, a następnie wskazanie, że każdy człowiek ochrzczony jest wezwany do tej samej postawy, którą przejawiała Matka Boża – do bycia uczniem i naśladowcą Chrystusa, czyli chrześcijaninem.

Załączniki

Załącznik 1.

Karta pracy

Zinterpretuj tekst

Mt 12,46-50	Mk 3, 31-35	Łk 8,19-21
Gdy jeszcze mówił do tłumów, jego matka i bracia stanęli na zewnątrz chcąc się z nim rozmówić. Ktoś mu rzekł: Oto twoja matka i twoi bracia stoją na zewnątrz chcąc się z tobą rozmówić. Odrzekł mówiącemu: Kto jest moją matką i którzy są moimi braćmi? Wyciągnąwszy rękę ku swym uczniom rzekł: Oto moja matka i moi bracia. Bo kto wypełnia wolę mego Ojca w niebie, ten jest moim bratem i siostrą i matką.	Przyszła jego matka i jego bracia, a stanąwszy na zewnątrz posłali po niego wzywając go. Wokół niego siedział tłum, i mówią mu: twoja matka i twoi bracia [i twoje siostry] są na zewnątrz i szukają cię. Odrzekł im: Kto jest moją matką i moimi braćmi? Spojrzawszy na siedzących wokół niego mówi: Oto moja matka i moi bracia. Bo kto wypełnia wolę Boga, ten jest moim bratem i siostrą i matką.	Przybyła do niego jego matka i jego bracia, a nie mogli spotkać się z nim z powodu tłumy. Oznajmiono mu: Twa matka i twoi bracia stoją na zewnątrz i chcą się z tobą zobaczyć. Odrzekł im: Moją matką i moimi braćmi są ci, którzy słuchają słowa Boga i wypełniają je.

Adresy URL grecko-polskiego interlinearnego przekładu Pisma Świętego

Łk **8,19:**
<https://biblia.oblubienica.eu/interlinearny/index/book/3/chapter/8/verse/19/param/1>

Łk **8,** **20:**
<https://biblia.oblubienica.eu/interlinearny/index/book/3/chapter/8/verse/20/param/1>

Łk **8,** **21:**
<https://biblia.oblubienica.eu/interlinearny/index/book/3/chapter/8/verse/21/param/1>

Załącznik 2.

Karta pracy

Przeczytaj poniższy tekst

Dla każdego z nas z pewnością ważna jest rodzina. Najbliżsi nam ludzie, są nieodłącznym elementem naszej codzienności... W rodzinie wszyscy się dobrze znają, wiedzą o swoich problemach. Rodzina zawsze chce trzymać się razem. Nie można zatem dziwić się temu, że i najbliższa rodzina Jezusa, chciała by On był z nimi blisko... i chciała być blisko Niego. Kiedy ktoś bliski z naszej rodziny wyjeżdża, albo po prostu długo się z nim nie widzimy, naturalną rzeczą jest tęsknota. Bliscy Jezusa z pewnością też tęsknili, kiedy On tygodniami przebywał poza domem, nauczał od wioski do wioski, od miasta do miasta i dlatego chcieli Go zobaczyć. Próbowali przecisnąć się przez wielki tłum, by się z Nim spotkać... by mieć Go także na moment dla siebie.

Kiedy ktoś z tłumu mówi Jezusowi - Twoich bliscy czekają na Ciebie... chcą się widzieć z Tobą - Jezus mówi: **Moją matką i moimi braćmi są ci, którzy słuchają słowa Bożego i wypełniają je.**

To zaskakujące słowa... Dla najbliższych Jezusa mogły się okazać nawet bolesne... ale nie taki był zamiar Jezusa. On chciał pokazać, że pojęcie rodziny ma o wiele szerszą perspektywę niż tylko więzy krwi.

Że te - owszem - są ważne, ale o wiele ważniejsze jest pełnienie Woli Bożej...słuchanie Słowa Bożego i wcielanie Go w życie...Bo przecież można być spokrewnionym a jednocześnie - w kwestiach wiary - tak mocno różnić się, jakby pochodziło się z różnych zakątków świata.

Jezus mówi nam: Jeżeli będziesz słuchać Słowa Bożego, będziesz Nim żyć, tym samym stajesz się Moim bratem. Przyjęcie Chrystusa, pójście z Nim, naśladowanie Go, pociąga za sobą takie konsekwencje, że stajemy się z Nim spokrewnieni duchowo... Czyż to nie wspaniała perspektywa?

W naszej codzienności bywa tak, że w rodzinie mamy różne problemy, nie dogadujemy się, a czasem mówimy "z rodziną dobrze wychodzi się tylko na zdjęciu", wstydzimy się swoich rodzin... Niektórzy z domu wynieśli same zranienia, nie poznali co to znaczy żyć w

szczęśliwej rodzinie. Recepta jest prosta: Powierzyć swoje życie Chrystusowi. Pójść za Nim. Żyć Jego Słowem, a wtedy zostaniemy przyjęci do wielkiej rodziny uczniów Jezusa, która znaczy o wiele więcej niż więzy krwi.

Źródło: *<http://www.verbumdei.com.pl/2015/09/moja-matka-i-moimi-bracmi-sa-ci-ktorzy.html>*

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Klasa: II technikum

Temat lekcji: Czym są objawienia gietrzwałdzkie dla ochrzczonego?

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne:

- przedstawienie historii objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie;
- ukazanie Maryi jako pomocnika w wypełnianiu obowiązków chrześcijańskich;
- kształtowanie postawy wdzięczności wobec Matki Bożej za Jej nieustanną obecność w życiu człowieka;

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

Wiadomości:

Uczeń po zakończonej lekcji:

- definiuje pojęcie: „objawienie”;
- wymienia miejsca objawień Matki Bożej w różnych miejscach świata;
- własnymi słowami streszcza historię objawień w Gietrzwałdzie;
- na podstawie reportażu pt. CUD(OWNY) GIETRZWAŁD wymienia i krótko charakteryzuje wizjonerki objawień gietrzwałdzkich;
- wymienia zobowiązania chrześcijanina wynikające z chrztu świętego;

Umiejętności:

Uczeń po lekcji:

- uzasadnia ważną rolę Maryi w sakramencie chrztu świętego;
- podaje przykłady pomocy Matki Bożej w wypełnianiu zobowiązań wynikających z chrztu;
- odnajduje na mapie geograficznej Polski położenie wsi Gietrzwałd;

Postawy:

Uczeń po lekcji:

- pragnie wypełniać zobowiązania wynikające z chrztu świętego;
- kształtuje w sobie pobożność Maryjną;
- wyraża wdzięczność Matce Bożej za jej objawienia w Gietrzwałdzie i przesłanie;

- dziękuje Bogu i rodzicom za sakrament chrztu;

Odniesienie do podstawy programowej:¹⁹

Zadanie katechezy:

A. Rozwijanie poznania wiary; B. Wychowanie liturgiczne D. Wychowanie do modlitwy

Treści:

A.2. Drogi poznania Boga; A.14. Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka; B.5. Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego B.10. Maryja w liturgii i w pobożności ludowej D.7. Maryja jako Orędowniczka i Pośredniczka łask;

Wymagania szczegółowe. Wiedza i umiejętności. Uczeń:

A.2.1. charakteryzuje drogi poznania Boga (świat i człowiek); A.2.2. rozróżnia objawienia naturalne, nadprzyrodzone i prywatne; A.14.1. opowiada historię Maryi i wyjaśnia Jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina; B.5.1. wyjaśnia, że chrzest jest sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego B.10.1. omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej D.7.2. wyjaśnia znaczenie tytułów Maryi dotyczących Jej wstawienniczej roli;

Postawy (niepodlegające ocenie szkolnej). Uczeń:

A.2.a. jest otwarty na poszukiwanie Boga; A.14.a. kształtuje w sobie pobożność Maryjną oraz matczyną relację z Matką Bożą; B.5.b. rozwija w sobie świadomość przyjętego chrztu D.7.a. z ufnością modli się do Boga przez wstawiennictwo Maryi;

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca indywidualna, praca zbiorowa, praca w grupach

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, krótki wykład, burza mózgów, pokaz zdjęć, projekcja filmu, praca z kartą pracy

Środki i pomoce dydaktyczne

karta pracy, projektor multimedialny, zdjęcia różnych wizerunków Matki Bożej, mapa geograficzna Polski w aplikacji „Google Maps”, Konferencja Episkopatu Austrii, *Youcat. Katechizm Kościoła Katolickiego dla młodych*, tłum. M. Szczepaniak, Częstochowa 2018

¹⁹ Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa Programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 100-116.

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej

język polski (typy argumentów i dowodzenia w tekstach pisanych i mówionych);

historia sztuki (sakralna funkcja dzieł sztuki; ikonografia chrześcijańska);

plastyka (lokalni twórcy i ich dzieła, sztuka regionu, dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej, zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy).

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

- Nauczyciel religii wita się z uczniami i inicjuje modlitwę *Anioł Pański*.
- Następnie zapisuje na tablicy temat lekcji oraz uświadamia uczniom cele lekcji. Nauczyciel krótko przedstawia, że podczas dzisiejszych zajęć zostanie zaprezentowana historia objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie. Uświadamia uczniom, że będą starali się podczas tych zajęć poznać Matkę Bożą, która pomaga wypełniać zobowiązania wynikające z sakramentu chrztu świętego. Na koniec nauczyciel religii zwraca uwagę, że Matka Boża jest nieustannie obecna w życiu każdego człowieka, zwłaszcza jeżeli do niej się zwracamy i potrafimy jej dziękować.

II. Rozwinięcie

- Nauczyciel zapisuje na tablicy pojęcie: „objawienie”. Wykorzystując metodę burzy mózgów, prosi uczniów o scharakteryzowanie tego pojęcia. Na zakończenie podsumowuje wypowiedzi uczniów i uzupełnia je. Nauczyciel zwraca uwagę, że Kościół rozróżnia objawienia naturalne, nadprzyrodzone i prywatne. Krótko je charakteryzuje. Nauczyciel zaznacza, że objawienie naturalne to wszystko to, co Pan Bóg stworzył i przez co ludzie mogą go poznawać. Natomiast objawienie nadprzyrodzone oraz prywatne to te, które inicjuje Pan Bóg, chcąc przemówić do człowieka.
- Nauczyciel religii rozdaje uczniom zdjęcia, które przedstawiają różne wizerunki Maryi. Są to następujące wizerunki: Matki Bożej Częstochowskiej, Matki Bożej Fatimskiej, Matki Bożej Ostrobramskiej, Matki Bożej z Guadalupe, Matki Bożej Pokoju oraz Matki Bożej Gietrzwałdzkiej (zob. załącznik 1). Następnie prosi uczniów o rozpoznanie wizerunków i nazwanie ich. Nauczyciel religii stosując metodę krótkiego wykładu wyjaśnia, dlaczego jest tak wiele wizerunków Maryi. Nauczyciel zwraca uwagę, że Pan Bóg oraz Maryja

wielokrotnie chcą przemówić do człowieka w nadprzyrodzony sposób, dlatego też te wydarzenia są upamiętniane poprzez dzieła sztuki, dzieła architektury, dzieła kulturowo-literackie ze względu na swoją nietypowość i cudowność. Nauczyciel religii opowiada o kulcie Maryi za pomocą tych wcześniej wspomnianych wizerunków Maryi. Przynajmniej jednym zdaniem zaznacza, że każde z tych miejsc słynie z cudów oraz wiąże się z licznymi pielgrzymkami.

- Nauczyciel religii rozpoczyna rozmowę kierowaną. Stawia pytania:

- *Co wiecie o objawieniach Matki Bożej w Gietrzwałdzie?*

- *Gdzie i kiedy, a także komu objawiła się Matka Boża?*

- *Jakiego rodzaju jest to objawienie?*

- *Jakie było główne przesłanie objawień Matki Bożej?*

- *Czym są objawienia Matki Bożej dla chrześcijanina?*

- *W jaki sposób Matka Boża pomaga nam?*

- Za pomocą projektora multimedialnego nauczyciel religii przeprowadza projekcję reportażu Telewizji Kopernik pt. *CUD(OWNY) GIETRZWAŁD* (zob. załącznik 2.) w celu uzupełnienia podstawowych informacji o objawieniach w Gietrzwałdzie.

- Następnie nauczyciel religii za pomocą metody krótkiego wykładu, wykorzystując własną wiedzę i doświadczenie, przedstawia moment, w którym każdy z nas – chrześcijan został włączony do wspólnoty Kościoła rzymskokatolickiego. W celu przypomnienia czym jest chrzest, nauczyciel religii może wykorzystać Youcat dla młodych, pytanie nr 194 i 200 (zob. załącznik 3). Nauczyciel religii rozdaje ksero pytań dla uczniów i prosi o przeczytanie tekstu. Po zapoznaniu się z odpowiedziami na pytania, nauczyciel zapisuje na środku tablicy pojęcie chrzest. Wykorzystując metodę skojarzeń prosi uczniów o podanie kilku słów, które kojarzą się z tym pojęciem.

- Następnie nauczyciel religii zwraca uwagę, że włączenie do jakiegokolwiek wspólnoty stawia przed nową osobą przywileje i obowiązki. Nauczyciel uświadamia uczniom, że wszelkie sakramenty są w sposób szczególny przywilejem, a cała nauka Kościoła rzymskokatolickiego jest zobowiązaniem wobec każdego obecnego w tej klasie. Nauczyciel zwraca uwagę, że nauka Kościoła to nie tylko to, co przekazuje bezpośrednio Pan Bóg np. przez Pismo Święte lub uznane objawienia, ale również to, co przedstawił Kościół za

obowiązujące przy łasce Pana Boga np. 5 przykazań kościelnych czy też zakaz udziału i organizowania imprez w piątki. Nauczyciel religii przedstawia, że miejscem szczególnym do wypełniania wyżej podanych zobowiązań jest Kościół jako wspólnota ludzi ochrzczonych. Kościół nie jako budynek czy miejsce zgromadzeń, ale jako wspólnota ludzi, którzy oddziałują na siebie nawzajem. Zwraca uwagę, że Maryja jest szczególną osobą w tej wspólnocie, która pomaga w dawaniu siebie innym i jest dla nas wzorem w tym. Nauczyciel religii ukazuje Maryję jako drogę do Boga. Uświadamia uczniom, że Maryja nie potrzebuje chrztu świętego, tak jak każdy z ochrzczonych, ponieważ nie ma grzechu pierworodnego.

- Nauczyciel religii dzieli uczniów na małe grupy. Rozdaje uczniom karty pracy (zob. załącznik 4.). Uczniowie, pracując w grupach mają za zadanie poszukać odpowiedzi na pytanie: jak Maryja pomaga wierzącym wypełniać zobowiązania wynikające z chrztu świętego? Po wykonaniu polecenia uczniowie prezentują wyniki pracy w grupach. Przewidziany czas pracy w grupie to około 7 minut.

- Następnie nauczyciel religii uzupełnia odpowiedzi uczniów. Zwraca uwagę na fakt, że Maryja jest wzorem ufności wobec Pana Boga. Nauczyciel własnymi słowami streszcza fragment zwiastowania Maryi (zob. Łk 1, 26-38), ukazując Maryję jako wzór oddania się Panu Bogu, a także wzór do naśladowania. Nauczyciel religii odnosi się również do tematu lekcji i własnymi słowami przytacza wskazania Matki Bożej podczas objawień w Gietrzwałdzie. Następnie nauczyciel stawia pytania:

 - *Czym są wskazania Matki Bożej z Gietrzwałdu dla osób ochrzczonych?*

 - *Jak zaufać Panu Bogu, tak jak uczyniła to Maryja?*

Po wypowiedziach uczniów nauczyciel religii zwraca uwagę, że zwiastowanie Maryi jest dla chrześcijan drogowskazem do wypełniania zobowiązań wynikających z chrztu świętego. Następnie wymienia powinności ochrzczonego o których wspominała Maryja w Gietrzwałdzie: relacja z Panem Bogiem przez modlitwę, a najważniejsza z nich jest Eucharystia; dzielenie się swoim talentami z drugim człowiekiem tzn. życie we wspólnocie; modlitwa jedni za drugich, a zwłaszcza za kapłanów; wspieranie siebie nawzajem duchowe, ale i materialnie. Na koniec nauczyciel podkreśla, że aby zaufać Bogu, trzeba mu być posłusznym tak jak to czyniła Maryja i o czym mówiła w Gietrzwałdzie.

III. Zakończenie

- Nauczyciel religii podsumowuje zajęcia, wykorzystując metodę rozmowy kierowanej.
Stawia uczniom pytania:

- *Jakie są obowiązki ochrzczonych katolików?*
- *Kim jest Maryja, dla każdego ochrzczonego katolika?*
- *Dlaczego wierni tak chętnie pielgrzymują do miejsc objawień Matki Bożej?*
- *Jaką rolę spełnia Matka Boża w wypełnianiu obowiązków chrześcijanina?*

Po rozmowie nauczyciel religii zachęca uczniów do zwierzenia siebie Maryi oraz modlitwy za Jej wstawiennictwem. Następnie nauczyciel zaprasza uczniów do odwiedzenia sanktuarium w Gietrzwałdzie. Za pomocą projektora multimedialnego i aplikacji „Google Maps” pokazuje uczniom położenie tej małej wsi (zob. załącznik 5.).

- Na zakończenie nauczyciel religii inicjuje modlitwę „Chwała Ojcu i Synowi”.

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Klasa: I Technikum

Temat lekcji: Maryja Pani Gietrzwałdzka – Matką wszystkich ochrzczonych

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- ukazanie chrztu jako momentu w którym człowiek staje się dzieckiem Bożym oraz uczniem Jezusa;
- kształtowanie świadomości, że Maryja jest matką wszystkich ludzi ochrzczonych;
- motywowanie uczniów do odmawiania modlitwy różańcowej w celu uproszenia opieki Maryi i otrzymania potrzebnych łask za Jej wstawiennictwem.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- własnymi słowami opisuje jak chrzest wpływa na życie człowieka;
- własnymi słowami definiuje duchowe macierzyństwo Maryi;
- własnymi słowami omawia historie objawień Maryi w Gietrzwałdzie.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- uzasadnia dlaczego Maryja jest duchową Matką wszystkich ochrzczonych;
- analizują orędzie Gietrzwałdzkie oraz jego znaczenie dla ochrzczonych.

Postawy

Uczeń po lekcji:

- przejawia postawę miłości względem Maryi;
- przejawia postawę duchowego dzieciństwa wobec Maryi;
- przejawia postawę wdzięczności za otrzymane łaski wynikające z chrztu świętego.

Odniesienie do podstawy programowej:

Zadania katechezy:

- A. Rozwijanie poznania wiary
- B. Wychowanie liturgiczne

Treści:

A.14. Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka.

Wymagania szczegółowe- wiedza i umiejętności:

Uczeń:

A.14.1. opowiada historię Maryi i wyjaśnia Jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina.

Postawy:

Uczeń:

A.14.a. kształtuje w sobie pobożność Maryjną oraz matczyną relację z Matką Bożą;

A.23.b. dąży do świętości, kształtuje w sobie postawę miłości do Maryi i naśladuję Ją w drodze do nieba;

B.5.b. rozwija w sobie świadomość przyjętego chrztu;

B.10.c modli się do Matki Bożej.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca zbiorowa, praca indywidualna, praca w grupach.

Metody i techniki dydaktyczne

Burza mózgów, rozmowa kierowana, praca z tekstem, krótki wykład, projekcja filmu Jak odmawiać różaniec?

w: <https://www.youtube.com/watch?v=bK9M-Z4GGbE> Mocni w Duchu- Jezuici TV.

Środki i pomoce dydaktyczne

Komputer, projektor, kreda, tablica, karta pracy, Pismo Święte.

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej:

Język polski:

teksty literatury i kultury.

- Biblia fragment Ewangelii św. Mateusza oraz Dziejów Apostolskich;

- Artykuł „Cudowne objawienia w Gietrzwałdzie”

Historia:

- znaczenie wiary dla podtrzymania świadomości narodowej w okresie w okresie zaborów.

Propozycja przebiegu lekcji

VIII. Wprowadzenie

Nauczyciel religii prowadzi modlitwę „Pod Twoją obronę”. Prosi uczniów o pozostanie w pozycji stojącej. Troje z uczniów odczytuje po fragmencie Pisma Świętego (Mt 28, 18-20), (J 19,25-27) oraz (Dz 1, 12-14). Po odczytaniu fragmentów Pisma Świętego siadają na swoich miejscach. Nauczyciel religii uświadamia cel lekcji oraz na podstawie odczytanych fragmentów Pisma Świętego prowadzi krótki wykład. Podczas wykładu wyjaśnia na czym polega duchowe macierzyństwo Maryi oraz o jej towarzyszeniu na drodze wiary każdemu ochrzczoneму człowiekowi. Wyjaśnia uczniom, że każdy ochrzczony jest uczniem Pana Jezusa i powołany jest do tego, aby swoim życiem głosił on Ewangelię.

IX. Rozwinięcie

Prowadzący zajęcia zapisuje na tablicy hasło „chrzest święty”. Prosi uczniów o podanie skojarzeń związanych z sakramentem chrztu.

Rozmowa kierowana: Prowadzący stawia pytanie dlaczego Maryja nie musiała przyjmować sakramentu chrztu świętego? Rozmowa ma na celu doprowadzić do przypomnienia prawdy, że Maryja została obdarzona szczególną łaską „Niepokalanego Poczęcia” wypływającą z Śmierci i Zmartwychwstania Pana Jezusa. Prowadzący dzieli klasę w grupy. Każda z grup otrzymuje kartę pracy, która zawiera artykuł „Cudowne objawienia w Gietrzwałdzie” oraz pytania związane z tekstem. Czas na realizację tego zadania to ok. 10 min. Po upływie wyznaczonego czasu, przedstawiciel każdej z grup odczytuje odpowiedzi.

X. Zakończenie

Prowadzący wyświetla za pomocą projektora film Jak odmawiać różaniec?

Na zakończenie zajęć nauczyciel wraz z uczniami rozważa tajemnice Różańca Świętego, związaną z życiem Maryi.

Załącznik

Karta pracy

Przeczytaj poniższy artykuł i na jego podstawie odpowiedz na pytania

1. Jak objawienia Maryi w Gietrzwałdzie wpłynęły na życie ludzi zamieszkujących Warmię?
2. Co obiecała Maryja, tym którzy będą gorliwie się modlić na Różańcu?
3. Jakie skutki wynikające z objawień w Gietrzwałdzie możemy dziś zaobserwować?

Cudowne objawienia w Gietrzwałdzie - oto, czego chciała Maryja

Na ziemiach polskich jedyne, zaakceptowane oficjalnie przez Kościół objawienia miały miejsce w Gietrzwałdzie, małej miejscowości położonej na Warmii. Wydarzyły się one 137 lat temu, prawie dwadzieścia lat po objawieniach w Lourdes. Trwały prawie trzy miesiące: od 27 czerwca do 16 września 1877 roku. Wizjonerkami były dwie dziewczynki – trzynastoletnia Justyna Szafrzyńska oraz dwunastoletnia Barbara Samulewska.

Dnia 27 czerwca Justyna miała egzamin przed przystąpieniem do Pierwszej Komunii św. Wracając ze swoją mamą do domu, na drzewie w ogrodzie przy plebanii ujrzała świetlistą Postać. Była to siedząca młoda kobieta z rozpuszczonymi włosami. Następnie z obłoków zeszło do niej Dziecko, które się jej ukloniło a Niewiasta wstała wzięła Go za rękę i wstępując do nieba znikła. W trakcie tego objawienia pojawił się miejscowy proboszcz ks. Augustyn Weichsel, u którego Justyna zdawała egzamin. Po zakończeniu widzenia proboszcz od razu dokładnie wypytał dziewczynkę o to, co się wydarzyło. Następnego dnia w trakcie odmawiania Różańca pod drzewem, na którym była widoczna Postać, 12-letnia Barbara Samulewska miała również objawienie. W trakcie kolejnych widzeń, dziewczynki zadały pytanie: Kto Ty Jesteś? Usłyszały wypowiedziane po polsku słowa: „Jestem Najświętsza Maryja Niepokalanie Poczęta”. Na pytanie: „Czego żądasz Matko Boża?” – padła odpowiedź: „Życzę sobie, abyście codziennie odmawiali Różaniec!”

Jednym z efektów objawień w Gietrzwałdzie było prawie powszechne odmawianie Różańca w domach. Tak pisał proboszcz Gietrzwałdu ks. A. Weichsel do biskupa warmińskiego Filipa Krementza: „W całej polskiej Warmii, prawie we wszystkich domach Różaniec jest wspólnie odmawiany.(...) Miliony modlą się na Różańcu, przez co utwierdzają się w wierze katolickiej i ogromna ilość wyrwana została z doczesnej i wiecznej zguby. W tym widzę najlepszy dowód autentyczności objawień”.

Biskup Warmiński po zapoznaniu się ze sprawozdaniem proboszcza ks. Augustyna Weichsela wydelegował do Gietrzwałdu swoich przedstawicieli, aby uczestniczyli w nabożeństwach różańcowych. Mieli oni obserwować stan i zachowanie wizjonerek w trakcie objawień oraz zachowanie zgromadzonych

pielgrzymów i wiernych. Relacje biskupich delegatów potwierdziły, że nie może tu być mowy o oszustwie czy kłamstwie a widzące zachowują się normalnie, nie ma w nich żadnej bigoterii, chęci zysku czy też pragnienia zdobycia uznania czy wzbudzenia sensacji. Dziewczęta wyróżniały się skromnością, szczerością i prostotą.

Pytania do Matki Bożej dotyczyły zdrowia i zbawienia różnych osób, ale nie tylko. Na zapytanie „Czy Kościół w Królestwie Polskim będzie oswobodzony?“, „Czy osierocone parafie w południowej Warmii wkrótce otrzymają kapłanów?“ widzące usłyszały w odpowiedzi: „Tak, jeśli ludzie gorliwie będą się modlić, wówczas Kościół nie będzie prześladowany, a osierocone parafie otrzymają kapłanów!”

W czas objawień na mapie Europy nie było państwa polskiego. Ludność polska żyła i mieszkała w trzech zaborach. W tamtym czasie Gietrzwałd leżał w zaborze pruskim. Fakt, że Matka Boża przemawia do dziewczynek w języku polskim był dla narodu wielką pociechą i pokrzepieniem. Wieść o objawieniach błyskawicznie dotarła do Polaków mieszkających w trzech zaborach. W dosyć krótkim czasie zaczęły napływać do Gietrzwałdu pielgrzymki ze wszystkich dzielnic rozbiorowych. Oprócz Polaków przybywali Czesi, Węgrzy oraz Holendrzy.

Wśród wielu pielgrzymów przybywających do Gietrzwałdu z prośbą o zdrowie był pewien mieszkaniec Ornety. Na pytanie jednej z dziewcząt o zdrowie dla niego i jego żony, Matka Boża odpowiedziała: „Będą zdrowi, jeżeli będą się modlić i nie będą pić wódki”. A po przekazaniu dziewczynkom prośby proboszcza o modlitwę za spętanych nałogiem, Maryja tylko westchnęła głęboko i powiedziała „Oni będą ukarani”. To pokazuje, że pijaństwo, uzależnienie od alkoholu prowadzi do zguby. W czasach zaborów alkoholizm był problemem nie tylko społecznym ale i narodowym. Zaborcy, chcąc mieć łatwość rządzenia zdobytymi terytoriami, wspierali pijaństwo wśród ludności polskiej. Powodowało to rozbitcie więzów rodzinnych i społecznych oraz łamanie charakterów podbitej ludności.

Wypowiedzi Matki Bożej w trakcie objawień w Gietrzwałdzie odnośnie pijaństwa dało silny impuls do walki z tym nałogiem i innymi uzależnieniami. Ksiądz proboszcz Augustyn Weischel napisał: „Wszyscy wyrzekają się tu wódki i przyrzekają zawsze modlić się na różańcu” oraz: „Ogromna ilość pijaków została wyrwana z doczesnej i wiecznej zguby”. Objawienia w Gietrzwałdzie doprowadziły do powstawania Bractw Wstrzemięźliwości walczących z tym nałogiem.

Widocznymi efektami objawień było odmawianie Różańca w Sanktuarium oraz w życiu codziennym napływających pielgrzymów. Objawienia przyniosły i przynoszą nadal owoce w postaci: przystępowanie do sakramentu pokuty z mocnym postanowieniem poprawy, życie w czystości młodzieży warmińskiej, powstawanie i rozwój stowarzyszeń abstynenckich, liczne przypadki nawróceń i przejść na religię katolicką.

W roku 1967 w 90.lecie objawień kardynał Stefan Wyszyński prymas Polski koronował obraz Matki Bożej z Sanktuarium w Gietrzwałdzie.

Ordynariusz warmiński bp Józef Drzazga 11 września 1977 roku wydał dekret zatwierdzający „kult objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie, jako nie sprzeciwiający się wierze i moralności chrześcijańskiej, oparty na faktach wiarygodnych, których charakteru nadprzyrodzonego i Bożego nie da się wykluczyć”.

Uroczystości odpustowe w Sanktuarium odbywają się 29 czerwca na św. Apostołów Piotra i Pawła, 15 sierpnia w święto Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny oraz główne – Matki Bożej Gietrzwałdzkiej – 8 września w dniu Narodzenia Najświętszej Maryi Panny.

Źródło:

<http://www.frona.pl/a/cudowne-objawienia-w-gietrzwaldzie-oto-czego-chciala-maryja,95323.html> (18.01.2020)

<https://pl.aleteia.org/2017/06/27/gietrzwald-jedynie-w-polsce-objawienia-maryjne-uznane-przez-kosciol/> (18.01.2020).

Dn Michał Gołębiewski

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Klasa: II szkoły branżowej

Temat lekcji: W jaki sposób słowa Matki Bożej z Gietrzwałdu, mogą być wskazówką dla osoby ochrzczonej?

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- przedstawienie orędzia, które Matka Boża wypowiedziała w Gietrzwałdzie;
- odkrywanie wartości orędzia Matki Bożej w życiu osoby ochrzczonej;
- motywowanie ucznia do refleksji nad znaczeniem sakramentu chrztu.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

Wiadomości:

Uczeń po lekcji:

- streszcza orędzie, które Matka Boża skierowała do wiernych w czasie objawień w Gietrzwałdzie;
- opowiada o znaczeniu objawień maryjnych w Gietrzwałdzie;
- wyjaśnia jaką rolę odgrywa Maryja w życiu człowieka ochrzczonego;
- wymienia inne objawienia maryjne.

Umiejętności:

Uczeń po lekcji:

- wskazuje na związek orędzia, które Matka Boża przekazała światu w czasie objawień w Gietrzwałdzie z nauczaniem Kościoła na temat chrztu świętego.
- swoimi słowami opisuje, jaką rolę pełni w jego życiu, jako człowieka ochrzczonego, Maryja.

Postawy:

Uczeń po lekcji:

- utożsamia się ze wspólnotą Kościoła;
- wyraża potrzebę odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych;
- stara się naśladować Maryję;
- kształtuje w sobie pobożność Maryjną.

Odniesienie do podstawy programowej:²⁰

Zadania katechezy: A. Rozwijanie poznania wiary; B. Wychowanie liturgiczne; D. Wychowanie do modlitwy.

Treści: A.14. Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka; B.10. Maryja w liturgii i w pobożności ludowej. Maryja w polskiej tradycji katolickiej; D.7. Maryja jako orędowniczka i Pośredniczka łask.

Wymagania szczegółowe - Wiedza i umiejętności: Uczeń: A.14.1. Opowiada historię Maryi i wyjaśnia jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina; B.10.1. Omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej; D.7.2. Wyjaśnia znaczenie tytułów Maryi dotyczących jej wstawienniczej roli.

Postawy (niepodlegające ocenie szkolnej): Uczeń: A.14.a. Kształtuje w sobie pobożność Maryjną oraz matczyną relację z Matką Bożą; B.10.b. Włącza się w obchody uroczystości i świąt ku czci Maryi; B.10.d. Pogłębia swoją więź z Maryją; D.7.a. Z ufnością modli się do Boga przez wstawiennictwo Maryi.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca indywidualna, praca w parach, praca zbiorowa.

Metody i techniki dydaktyczne:

praca z Pismem Świętym, metoda sondażu, krótki wykład, burza mózgów, notatka, śpiew.

Środki i pomoce dydaktyczne

²⁰ Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa Programowa katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 103, 108, 116.

tablica szkolna, fragment Pisma Świętego (Mt 28, 16-20), karty pracy, artykuł „Gościa Niedzielnego” (<https://www.gosc.pl/doc/4166297.Co-powiedziala-Maryja>), tekst notatki, projektor, komputer, tablica multimedialna (tekst piosenki).

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej:

- język polski (wartości uniwersalne: wiara i nadzieja, obecne w utworach literackich;);
- historia (rola Kościoła katolickiego w Polsce (z uwzględnieniem m.in. roli pontyfikatu Jana Pawła II).

Propozycja przebiegu lekcji

XI. Wprowadzenie

- Nauczyciel religii oczekuje na przygotowanie się uczniów do zajęć.
- Modlitwa uczniów w intencji osób, które porzuciły wiarę, którą inicjuje nauczyciel religii.
- Nauczyciel religii wita uczniów i sprawdza obecności.
- Uświadomienie przez nauczyciela religii uczniom celów lekcji – przybliżenie postaci Matki Bożej Gietrzwałdzkiej i jej orędzia, ukazanie wartości słów Maryi, w życiu osoby ochrzczonej oraz motywowanie do refleksji nad znaczeniem sakramentu chrztu. Zapisanie tematu lekcji na tablicy.

XII. Rozwinięcie

- Metoda sondażu – nauczyciel religii zapisuje pytanie na tablicy: „Z czym kojarzą wam się objawienia Matki Bożej?”. Każdy uczeń udziela indywidualnie odpowiedzi.
- Nauczyciel religii prowadzi krótki wykład na temat objawień Matki Bożej, ze szczególnym zaznaczeniem objawień Gietrzwałdzkich.

- Praca w parach. Nauczyciel religii rozdaje uczniom egzemplarz Pisma Świętego oraz artykuł z „Gościa Niedzielnego” pt. „Co powiedziała Maryja?”²¹ na parę. Pracując parami, uczniowie czytają fragment Ewangelii wg św. Mateusza (28, 16-20) oraz fragment artykułu. Następnie na podstawie tych dwóch tekstów mają odpowiedzieć na poniższe pytania, które znajdują się w karcie pracy (zob. Załącznik 1.):

- Jakie było najważniejsze przesłanie objawień maryjnych w Gietrzwałdzie skierowane do ludzi ówczesnej epoki?
- Do czego wzywa Maryja ludzi współczesnych?
- Jakie są podobieństwa między tekstem objawień zawartym w artykule a fragmentem z Ewangelii?

- Uczniowie po przeczytaniu fragmentów i odpowiedzeniu na pytania, wybierają po jednej osobie z pary i czytają odpowiedzi. Nauczyciel religii uzupełnia odpowiedzi uczniów. Zaznacza, że Jezus po swoim zmartwychwstaniu, ukazując się uczniom i przekazując im władzę udzielania chrztu, obiecał im, że będzie z nimi zawsze – aż do skończenia świata. Tak samo Maryja, ukazując się w Gietrzwałdzie mówiła dzieciom: „Nie smućcie się, ja zawsze będę przy was”. Nauczyciel religii, nawiązując do tych zapewnień Jezusa i Matki Bożej podkreśla znaczenie obu tych postaci w życiu każdej osoby ochrzczonej. Wyjaśnia, że Maryja dzięki swojej pokorze stała się Matką Chrystusa i tę pokorę powinniśmy naśladować. Jezus zaś zostawił nam Maryję jako matkę, byśmy przez Nią mogli Go coraz lepiej poznawać, naśladować i czerpać z łaski chrztu moc do stawania się lepszymi ludźmi.

- Następnie nauczyciel religii stawia uczniom pytanie: Dlaczego Maryja powinna być bardzo istotną postacią w życiu osoby ochrzczonej? Odbywa się burza mózgów, za pomocą której, uczniowie udzielają odpowiedzi.

XIII. Zakończenie

²¹ Tomasz Jaklewicz, *Co powiedziała Maryja?*, [dostęp 3 stycznia 2020], Dostępny w Internecie: <https://www.gosc.pl/doc/4166297.Co-powiedziala-Maryja>

- Nauczyciel religii zadaje pytanie uczniom: „Jak ważną rolę w Twoim życiu, jako osoby ochrzczonej, pełni Matka Boża?” Klasa słucha spontanicznych odpowiedzi uczniów.
- Nauczyciel religii rozdaje kartę pracy z lukami w tekście (Zob. Załącznik 2.). Uczniowie wspólnie z nauczycielem tworzą notatkę podsumowującą zajęcia.
- Nauczyciel religii inicjuje modlitwę śpiewem: „Gietrzwałdzka Pani”, w intencji wszystkich rodziców, aby mieli odwagę wychowywać dzieci zgodnie z wiarą katolicką.

Załączniki

Załącznik 1.

Karta pracy

Na podstawie fragmentu Ewangelii wg Św. Mateusza (28. 16-20) oraz otrzymanego artykułu, odpowiedzcie na pytania:

- Jakie było najważniejsze przesłanie objawień maryjnych w Gietrzwałdzie skierowane do ludzi ówczesnej epoki?
- Do czego wzywa Maryja ludzi współczesnych?
- Jakie są podobieństwa między tekstem objawień zawartym w artykule a fragmentem z Ewangelii?

Załącznik 2.

Karta pracy

Uzupełnij brakujące słowa.

Maryja jest Matką wszystkich _____, ponieważ Jezus ustanowił ją Matką Kościoła. Orędzie Maryi z _____ potwierdza to przekonanie. Matka Boża przekazuje dzieciom zapewnienie: „Nie smućcie się, ja

_____”. Podobnie Jezus, mówiąc do _____, zapewnia ich, będzie z nimi aż do _____. Nakazuje im także, aby szli i udzielali _____. Dzięki tym słowom, możemy mieć pewność, że przez chrzest stajemy się _____. Maryja poprzez objawienia, które zdarzają się na całym świecie, przekazuje nam tę prawdę, potwierdzając, że to przez przyjmowanie sakramentów _____, dostępujemy wielu łask, które zsyła nam Bóg.

Dn Piotr Olszewski

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Klasa: II klasa liceum

Temat lekcji: Jak Matka Boża Gietrzwałdzka prowadzi ochrzczonych do Chrystusa?

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- ukazanie znaczenia Orędzia Gietrzwałdzkiego
- pogłębienie rozumienia modlitwy różańcowej jako pomocy w realizacji zobowiązań wynikających z chrztu
- motywowanie uczniów do modlitwy za pośrednictwem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- charakteryzuje przesłanie Orędzia Gietrzwałdzkiego;
- własnymi słowami omawia zobowiązania wynikające z chrztu;
- wymienia dwóch świętych, którzy doceniali wartość modlitwy różańcowej.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- analizuje rolę różańca w życiu ochrzczonego
- własnymi słowami uzasadnia dlaczego Matka Boża Gietrzwałdzka wzywała ludzi do odmawiania różańca;
- wskazuje różnicę pomiędzy modlitwą do Boga a modlitwą za wstawiennictwem Matki Bożej.

Postawy

Uczeń po lekcji:

- modli się na różańcu;
- pogłębia swoją więź z Matką Bożą, która objawiła się w Gietrzwałdzie;
- rozwija w sobie świadomość przyjętego chrztu.

Odniesienie do podstawy programowej²²:

Zadanie katechezy: A. Rozwijanie poznania wiary; B. Wychowanie liturgiczne; D. Wychowanie do modlitwy.

Treści: A.14. Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka; B.5. Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego; B.10. Maryja w liturgii i w pobożności ludowej; D.7. Maryja jako Orędowniczka i Pośredniczka łask.

Wymagania szczegółowe. Wiedza i umiejętności. Uczeń: A.14.1. opowiada historię Maryi i wyjaśnia Jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina; B.5.1. wyjaśnia, że chrzest jest sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego; B.10.1. omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej; D.7.1. charakteryzuje postać Maryi – Służebnicy Pańskiej jako wzoru modlitwy chrześcijańskiej.

Postawy (niepodlegające ocenie szkolnej). Uczeń: A.14.a. kształtuje w sobie pobożność Maryjną oraz matczyną relację z Matką Bożą; B.5.b. rozwija w sobie świadomość przyjętego chrztu; B.10.c. modli się do Matki Bożej; B.10.d. pogłębia swoją więź z Matką Bożą; D.7.a. z ufnością modli się do Boga przez wstawiennictwo Maryi.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca indywidualna, praca zbiorowa, praca w grupach

Metody i techniki dydaktyczne

²² Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 103, 107, 108, 116.

rozmowa kierowana, praca z tekstem, krótki wykład, burza mózgów, niedokończone zdania, notatka, projekcja filmu

Środki i pomoce dydaktyczne

karta pracy, tablica, komputer, projektor multimedialny, fragment nagrania wideo ks. Dominika Chmielewskiego SDB pt. *Dlaczego różaniec? #1*, zeszyt ucznia,

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej

- język polski (teksty literatury i kultury);
- historia (znaczenie wiary dla podtrzymania świadomości narodowej w okresie zaborów).

Propozycja przebiegu lekcji

XIV. Wprowadzenie

- Przywitanie uczniów i modlitwa w intencjach podanych przez uczniów, którą inicjuje nauczyciel.
- Sprawdzenie obecności.
- Podanie tematu lekcji: *Jak Matka Boża Gietrzwałdzka prowadzi ochrzczonych do Chrystusa?* Uświadomienie celu lekcji: *Na dzisiejszej lekcji dowiesz się jak Matka Boża w Orędziu Gietrzwałdzkim pomaga nam w realizacji misji naśladowania Chrystusa, która wynika z chrztu.*

XV. Rozwinięcie

- Nauczyciel religii przypomina uczniom, że pierwszym sakramentem dla każdego chrześcijanina jest chrzest. Nauczyciel stosuje metodę burzy mózgów. Zadaje uczniom pytanie: *na czym polegają zobowiązania chrzcielne?* Nauczyciel omawia pomysły uczniów – akcentuje konieczność

naśladowania Jezusa Chrystusa, wypełniania przykazań i świadczenia o miłości Bożej w świecie.

- Nauczyciel religii dzieli uczniów na grupy czteroosobowe. Uczniowie otrzymują kartę pracy. Zadaniem uczniów jest analiza tekstu oraz odpowiedź na pytanie, do czego wzywa Matka Boża oraz o czym zapewnia swoje dzieci – wierzących (Załącznik 1) (6 min).
- Prezentacja wyników pracy przez poszczególne grupy.
- Nauczyciel religii zapisuje na tablicy wyniki pracy uczniów w grupach. Podkreśla szczególną wagę różańca w przesłaniu Matki Bożej Gietrzwałdzkiej. Nauczyciel religii informuje uczniów o tym, że Matka Boża w innych objawieniach, np. w Lourdes czy w Fatimie, zawsze wzywa do odmawiania różańca.
- Projekcja fragmentu nagrania wideo autorstwa ks. Dominika Chmielewskiego SDB – pt. *Dlaczego różaniec? #1*²³ (do ok. 5 minuty).
- Nauczyciel religii prowadzi z uczniami rozmowę kierowaną. Stawia pytania dotyczące różańca oraz treści poruszonych w odtworzonym krótkim filmie, np.:
 - Kto z Was modli się na różańcu?
 - Jaki jest sens, cel modlitwy różańcowej?
 - Dlaczego warto modlić się za wstawiennictwem Matki Bożej?
 - Jacy święci są znani z tego, że dużo modlili się na różańcu?
- Rozmowa kierowana ma być prowadzona ku zrozumieniu, że modlitwa różańcowa jest narzędziem wzrostu duchowego i pomocą w wypełnianiu chrześcijańskiego powołania. Nauczyciel ma doprowadzić uczniów do przekonania, iż Maryja jest Matką, nieustannie przypominającą nam, ochrzczonym, o naszym podstawowym zobowiązaniu, którym jest naśladowanie jej Syna, Jezusa Chrystusa. Przypomnienie uczniom, że przez chrzest stajemy się członkami wspólnoty Kościoła. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że Maryja nigdy nie jest celem modlitw, ale zawsze Pośredniczką Łask, która prowadzi wierzącego do swojego Syna.

XVI. Zakończenie

- Podsumowanie lekcji: sporządzenie przez uczniów kilkuzdaniowej notatki z lekcji. Następnie zaprezentowanie jej przez ochotników.
- Modlitwa na zakończenie poprowadzona przez nauczyciela religii – prośba skierowana do Matki Bożej o wstawiennictwo i pomoc w realizowaniu Orędzia Gietrzwałdzkiego i zobowiązań chrzcielnych. Pożegnanie uczniów.

²³ Ks. Dominik Chmielewski SDB, *Dlaczego różaniec? #1*, https://www.youtube.com/watch?v=vKqY9aWQj_M, [dostęp: 01.12.2019 r.].

Paweł Skupień

SCENARIUSZ LEKCJI RELIGII DLA SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH I PONADPODSTAWOWYCH

Klasa: III technikum

Temat lekcji: Z Maryją – Panią Gietrzwałdzką dziękujemy za łaskę chrztu

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- ukazanie Maryi jako wzoru godnego naśladowania
- przypomnienie o wartościach sakramentu chrztu
- motywowanie do naśladowania Maryi

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- na przykładzie Matki Bożej charakteryzuje cechy chrześcijańskiej wiary
- opowiada o głównym przesłaniu objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- podaje przykłady wiary na wzór Maryi
- analizuje treść objawień Maryi w Gietrzwałdzie
- podaje związki między objawieniami Maryi w Gietrzwałdzie a chrztem świętym

Postawy

Uczeń po lekcji:

- podejmuje próbę naśladowania Maryi
- podejmuje refleksję nad przesłaniem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca zbiorowa, praca jednostkowa, praca w grupie

Metody i techniki dydaktyczne

niedokończone opowieści, drama, burza mózgów, krótki wykład, rozmowa kierowana

Środki i pomoce dydaktyczne

karty pracy, tablica, długopisy, flamastry lub kreda, opis objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej

- wiedza o społeczeństwie: etyka życia zbiorowego, hierarchia wartości w życiu społecznym

Propozycja przebiegu lekcji

XVII. Wprowadzenie

- Nauczyciel religii wita uczniów, a następnie prowadzi modlitwę za wstawiennictwem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej w intencji Ojczyzny
- Nauczyciel religii uświadamia uczniom cel lekcji:
 - ukazuje Maryję jako wzór godny naśladowania w celebracji wiary (Fiat Maryi, bolejąca Matka pod krzyżem)
 - przypomnienie o wartościach jakie niesie ze sobą chrzest święty
 - zmotywowanie do podejmowania moralnie właściwych decyzji, wzorem Maryi
- Nauczyciel religii zapisuje na środku tablicy u góry, słowo „celebracja”. Następnie po prawej na górze pisze „w religii”, a po lewej „w codzienności”. Zadaje pytanie uczniom czy potrafią podać przykłady celebracji, które pasowałyby do poszczególnych rubryk. Następnie uczniowie starają się podać definicję tego słowa.

Znaczenie słowa „celebracja”²⁴ w języku polskim:

- 1. wykonywanie czegoś z namaszczeniem, ze szczególną powagą;*
- 2. zachowanie przesadnie poważne i pompatyczne;*
- 3. ceremonialne odprawianie nabożeństwa*

XVIII. Rozwinięcie

- Nauczyciel religii w krótkim wykładzie, opowiada uczniom o następujących sprawach:
 - o tym, że będziemy obchodzić 150-tą rocznicę objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie w 2027.
 - że, z tej okazji zorganizowana została specjalna nowenna, która ma nas przygotować na ten jubileusz. I chcemy się przygotować do jego **celebracji**.
- Następnie własnymi słowami przedstawia uczniom zarys wydarzeń w Gietrzwałdzie, które trwały od 27 czerwca do 16 września 1877 roku. Można również posiłkować się tekstem (załącznik 1 i 2).
- Nauczyciel religii wskazuje, że Maryja nie przychodzi bez powodu. Troszczy się o naszą wiarę, gdyż ludzie zapominają o Bogu. Odchodzą od Niego i nie chcą się troszczyć o pogłębianie z Nim relacji przez modlitwę. Dlatego chce nas nauczyć celebracji naszej wiary. Wskazuje na konieczność modlitwy w naszym życiu. W tym celu nakazuje modlić się na różańcu.

²⁴ <https://sjp.pl/celebracja> (02.12.2019)

- Następnie nauczyciel podejmuje jeden z poniższych wariantów.

WARIANT I

Nauczyciel religii dzieli klasę na mniejsze zespoły. Każda z grup otrzymuje kartę pracy (karta pracy 1.1 – 1.6). Różnią się one fragmentami Pisma świętego. Zadaniem grupy jest opisanie na podstawie tekstu jak objawia się wiara Maryi? W którym momencie możemy mówić o celebracji jej wiary? Następnie każda z grup w kilku słowach streszcza jaki otrzymała fragment i przedstawia wyniki pracy.

WARIANT II

Jeśli zadanie jest zbyt trudne dla uczniów, należy najpierw wspólnie z nimi rozważyć jeden przykład, a następnie pozwolić im na pracę w grupach na pozostałych fragmentach.

WARIANT III

Nauczyciel religii wspólnie z uczniami rozważa wszystkie fragmenty. Zadaje pytania

i próbuje pobudzić uczniów do myślenia. Naprowadza ich tak, by sami znaleźli odpowiedź.

Wyjaśnienie do poszczególnych kart pracy, jak objawia się wiara Maryi:

- 1.1. Maryja pod krzyżem – Maryja zgadza się przyjąć umiłowanego ucznia Jezusa jako swojego syna. Pomimo bólu jaki zadano jej sercu przyjmuje pokornie wolę Syna. Nie protestuje, nie wygraża się na oprawcach. Wiara Maryi polega na całkowitym zaufaniu Bogu w obliczu tak wielkiego cierpienia. Celebracja jej wiary to moment*
- 1.2. Zwiastowanie – Maryja zgadza się zostać Matką. Z pokorą i radością przyjmuje wolę Bożą. Słowa: niech mi się stanie, oznaczają wiarę Maryi. To moment celebracji jej wiary.*
- 1.3. Odnalezienie Jezusa w świątyni – Zachowywanie tych spraw w sercu oznacza, że Maryja nie wypowiada słów pochopnie. Jeśli czegoś nie rozumie to po prostu pyta. Jeśli otrzymuje odpowiedź to ją rozważa. Wiara Maryi polega na rozważaniu słów Jezusa.*
- 1.4. Ofiarowanie Jezusa w świątyni - Maryja wykonuje wszystko wedle nakazów prawa. Jej wiara polega na przyjęciu proroctwa danego jej przez Symeona*
- 1.5. Nawiedzenie świętej Elżbiety – wiara Maryi polega na ufności w to co zostało jej powiedziane. Nie zastanawia się nad tym czy to prawda, że kobieta w podeszłym wieku może zająć w ciążę.*
- 1.6. Wesele w Kanie Galilejskiej – Maryja bezgranicznie wierzy w swojego Syna. Wie, że tylko On może zaradzić temu co się stało. Jeśli coś zostawia pod Jego dyspozycją, to wierzy, że Jezus zrobi wszystko najlepiej.*

- Następnie po tym ćwiczeniu, nauczyciel religii podejmuje refleksję na temat chrztu

- Zwraca uwagę, że tematyka roku 2021-go nowenny gietrzwałdzkiej nawiązuje do chrztu.

- Wyjaśnia, że chrzest włącza wierzącego do mistycznego Ciała Chrystusa, jakim jest Kościół.
- Ukazuje, że sakrament chrztu daje oręż do walki ze złem.
- Wskazuje, że Maryja jest dla nas wzorem życia chrześcijańskiego, a chrzest jest do tego bramą.

- Po zakończeniu refleksji, nauczyciel religii może podzielić uczniów na większe zespoły w zależności od wariantu, który za chwilę wybierze. Jeśli został wybrany wariant pierwszy lub drugi to prowadzący zajęcia wręcza grupom karty pracy (karty pracy 2.1 – 2.4) z niedokończonymi opowieściami, które przedstawiają sytuacje problemowe przedstawione w kartach pracy.

WARIANT I

Uczniowie w grupach ustalają jak ta historia powinna się zakończyć. Zakończenie ich należy do ich osobistej inwencji. Należy jednak zwrócić uwagę, że główny bohater ma odzwierciedlać chrześcijańskie podejście. Powinien naśladować Maryję.

WARIANT II

Uczniowie w grupach piszą dalszą część – jak ta historia powinna się zakończyć. Następnie jedna z osób odczytuje całą historię na forum całej klasy.

WARIANT III

Nauczyciel na głos odczytuje fragment historii. Następnie uczniowie zgłaszają się i proponują rozwiązanie. Ostatecznie ustala się, które zakończenie dla danej historii i z jakimi elementami będzie najlepsze.

XIX. Zakończenie

- Nauczyciel religii podsumowuje treść zajęć:

- przypomina o objawieniach Matki Bożej w Gietrzwałdzie. Zwraca uwagę, że Maryja prosiła by modlić się na różańcu. Wskazywała na niego jako na najlepsze rozwiązanie. Widząc w Niej wzór jako tej, która podejmowała najlepsze decyzje, powinniśmy odpowiedzieć na Jej wezwanie do modlitwy.
- Zachęca, by podjąć refleksję nad sakramentem chrztu. Nad jego skutkami w życiu ochrzczonego. Nad tym, że wzywa nas on do podjęcia odpowiednich działań w trosce o zbawienie.

- Nauczyciel religii kończy zajęcia modlitwą za wstawiennictwem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej z prośbą o to by nas prowadziła przez życie i pomagała podejmować właściwe decyzje.

Załączniki

Załącznik 1.

Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie

Gietrzwałd stał się sławny dzięki Objawieniom Matki Bożej, które miały miejsce dziewiętnaście lat po Objawieniach w Lourdes i trwały od 27 czerwca do 16 września 1877 roku. Głównymi wizjonerkami były: trzynastoletnia Justyna Szafryńska i dwunastoletnia Barbara Samulowska. Obie pochodziły z niezamożnych polskich rodzin. Matka Boża przemówiła do nich po polsku, co podkreślił ks. Franciszek Hipler, „w języku takim, jakim mówią w Polsce”.

Matka Boża objawiła się pierwszy raz Justynie, kiedy powracała z matką z egzaminu przed przystąpieniem do I Komunii świętej. Następnego dnia „Jasną Panią” w postaci siedzącej na tronie z Dzieciątkiem Jezus pośród Aniołów nad klonem przed kościołem w czasie odmawiania różańca zobaczyła też Barbara Samulowska. Na zapytanie dziewczynek: Kto Ty Jesteś? Odpowiedziała: „Jestem Najświętsza Panna Maryja Niepokalanie Poczęta!” Na pytanie: Czego żadasz Matko Boża? Padła odpowiedź: „Życzę sobie, abyście codziennie odmawiali różaniec!”.

Dalej między wieloma pytaniami o zdrowie i zbawienie różnych osób, dzieci przedłożyły

i takie: „Czy Kościół w Królestwie Polskim będzie oswobodzony”? „Czy osierocone parafie na południowej Warmii wkrótce otrzymają kapłanów?” – W odpowiedzi usłyszały: „Tak, jeśli ludzie gorliwie będą się modlić, wówczas Kościół nie będzie prześladowany, a osierocone parafie otrzymają kapłanów !” Aktualność tych pytań potwierdzały prześladowania Kościoła katolickiego w Królestwie Polskim po powstaniu styczniowym przez carat i ograniczaniu jego wpływów w zaborze pruskim w okresie Kulturkampfu. Odpowiedzi Matki Bożej przyniosły wtedy pocieszenie Polakom. Faktycznie one się wypełniły. Stąd Polacy ze wszystkich dzielnic tak gromadnie nawiedzali Gietrzwałd. Przez to władze pruskie od razu w sposób zdecydowanie negatywny odniosły się do objawień. Miejscowa administracja, prasa niemiecka i częściowo duchowieństwo, uznały je za manifestację polityczną, za polską demonstrację narodową, za oszustwo i zabobon, rzekomo niebezpieczny dla państwa, postępu i pokoju społecznego. W stosunku do pielgrzymów polskich, do kapłanów Polaków, przede wszystkim do miejscowego proboszcza ks. Augustyna Weichsła, wymierzono różne kary: z osadzaniem w więzieniu, nakładaniem grzywien i zawieszaniem w możliwościach wypełniania posługi duszpasterskiej.

Źródło: <http://sanktuariummaryjne.pl/page/24/historia> (02.12.2019)

Załącznik 2.

Skutki Objawień

Wpływ objawień na Warmii był ogromny. Nastąpiło przede wszystkim odrodzenie życia obyczajowego i podniesienie świadomości religijnej wiernych. Pięć lat po wydarzeniach, w sprawozdaniu z 27 września 1882 roku ks. Augustyn Weichsel pisał: "nie sama tylko moja parafia, ale też cała okolica stała się pobożniejsza po objawieniach. Dowodzi tego wspólne odmawianie różańca świętego po wszystkich domach, wstąpienie do klasztoru bardzo wielu osób, regularne uczęszczanie do Kościoła (...).

Dobre skutki objawień rozprzestrzeniły się wszędzie, przeniknęły także do Królestwa Kongresowego i Rosji (...). Wyraźnym skutkiem był zwyczaj codziennego w gromadzie odmawiania różańca. Na południowej Warmii różaniec był odmawiany prawie we wszystkich domach, podobnie też w wielu parafiach diecezji chełmińskiej, poznańskiej i wrocławskiej". W samej wsi nad rzeką Giłwą parafianie odmawiali w kościele trzy razy dziennie różaniec: rano, w południe i wieczorem. Poza tym miały miejsce liczne nawrócenia i konwersje oraz częste przystępowanie do sakramentów świętych.

Wielkie zmiany dokonały się w życiu społeczno-politycznym. Objawienia Matki Bożej uznano jako przebudzenie świadomości narodowej miejscowych Warmiaków i odrodzenie się ich poczucia jedności z Polakami z innych dzielnic. "Skoro Przenajświętsza Panienka przemówiła do dzieci warmińskich po polsku to grzechem jest jeśli ktokolwiek języka ojczystego jako daru Bożego się wyrzeka!" Argumentem tym posługiwali się działacze narodowi z południowej Warmii, kiedy w 1885 roku podejmowano akcję petycyjną i organizowali wiece w sprawie przywrócenia języka polskiego w szkołach ludowych, potem powtarzano wiele razy w "Gazecie Olsztyńskiej" i przed wyborami do parlamentu pruskiego, kiedy zabiegano o głosy dla polskiego kandydata.

Kult Matki Bożej krzepł i promieniał coraz bardziej. Co roku do Gietrzwałdu 29 czerwca, 15 sierpnia i 8 września przybywały rzesze polskich pielgrzymów ze wszystkich zaborów. Tu zbiegły się ich drogi, tu szukali pokrzepienia.

Źródło: <http://sanktuariummaryjne.pl/page/24/historia> (02.12.2019)

KARTA PRACY 1.1

Maryja pod krzyżem

Na podstawie tekstu opisz jak objawia się wiara Maryi? W którym momencie możemy mówić o celebracji jej wiary?

A obok krzyża Jezusowego stały: Matka Jego i siostra Matki Jego, Maria, żona Kleofasa,

i Maria Magdalena. Kiedy więc Jezus ujrzał Matkę i stojącego obok Niej ucznia, którego miłował, rzekł do Matki: «Niewiasto, oto syn Twój». Następnie rzekł do ucznia: «Oto Matka twoja». I od tej godziny uczeń wziął Ją do siebie. (J 19, 25-17)

KARTA PRACY 1.2

Zwiastowanie

Na podstawie tekstu opisz jak objawia się wiara Maryi? W którym momencie możemy mówić o celebracji jej wiary?

W szóstym miesiącu posłał Bóg anioła Gabriela do miasta w Galilei, zwanego Nazaret, do Dziewicy poślubionej mężowi, imieniem Józef, z rodu Dawida; a Dziewicy było na imię Maryja. Anioł wszedł do Niej i rzekł: «Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą, ». Ona zmieszała się na te słowa i rozważała, co miałyby znaczyć to pozdrowienie. Lecz anioł rzekł do Niej: «Nie bój się, Maryjo, znalazłaś bowiem łaskę u Boga. Oto poczniesz i porodzisz Syna, któremu nadasz imię Jezus. Będzie On wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego praojca, Dawida. Będzie panował nad domem Jakuba na wieki,

a Jego panowaniu nie będzie końca». Na to Maryja rzekła do anioła: «Jakże się to stanie, skoro nie znam męża?» Anioł Jej odpowiedział: «Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym. A oto również krewna Twoja, Elżbieta, poczęła w swej starości syna i jest już w szóstym miesiącu ta, która uchodzi za nieplodną. Dla Boga bowiem nie ma nic niemożliwego». Na to rzekła Maryja: «Oto Ja służebnica Pańska, niech Mi się stanie według twego słowa!» Wtedy odszedł od Niej anioł.

(Łk 1, 26-38)

KARTA PRACY 1.3

Odnalezienie Jezusa w świątyni

Na podstawie tekstu opisz jak objawia się wiara Maryi? W którym momencie możemy mówić o celebracji jej wiary?

Rodzice Jego chodzili co roku do Jerozolimy na Święto Paschy. Gdy miał lat dwanaście, udali się tam zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, został Jezus w Jerozolimie, a tego nie zauważyli Jego Rodzice. Przypuszczając, że jest w towarzystwie pątników, uszli dzień drogi i szukali Go wśród krewnych i znajomych. Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jerozolimy szukając Go. Dopiero po trzech dniach odnaleźli Go w świątyni, gdzie siedział między nauczycielami, przysłuchiwał się im i zadawał pytania. Wszyscy zaś, którzy Go słuchali, byli zdumieni bystrością Jego umysłu i odpowiedziami. Na ten widok zdziwili się bardzo, a Jego Matka rzekła do Niego: «Synu, czemuś nam to uczynił?

Oto ojciec Twój i ja z bólem serca szukaliśmy Ciebie». Lecz On im odpowiedział: «Czemuście Mnie szukali? Czy nie wiedzieliście, że powinienem być w tym, co należy do mego Ojca?» Oni jednak nie zrozumieli tego, co im powiedział. Potem poszedł z nimi i wrócił do Nazaretu; i był im poddany. A Matka Jego chowała wiernie wszystkie te wspomnienia w swym sercu. Jezus zaś czynił postępy w mądrości, w latach i w łasce u Boga i u ludzi. (Łk 2, 41-52)

KARTA PRACY 1.4

Ofiarowanie Jezusa w świątyni

Na podstawie tekstu opisz jak objawia się wiara Maryi? W którym momencie możemy mówić o celebracji jej wiary?

A żył w Jerozolimie człowiek, imieniem Symeon. Był to człowiek prawy i pobożny, wyczekiwał pociechy Izraela, a Duch Święty spoczywał na nim. Jemu Duch Święty objawił, że nie ujrzy śmierci, aż zobaczy Mesjasza Pańskiego. Za natchnieniem więc Ducha przyszedł do świątyni. A gdy Rodzice wnosili Dzieciątka Jezus, aby postąpić z Nim według zwyczaju Prawa, on wziął Je w objęcia, błogosławił Boga i mówił: «Teraz, o Władco, pozwól odejść słudze Twemu w pokoju, według Twojego słowa. Bo moje oczy ujrzały Twoje zbawienie, któreś przygotował wobec wszystkich narodów: światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego, Izraela».

A Jego ojciec i Matka dziwili się temu, co o Nim mówiono. Symeon zaś błogosławił Ich i rzekł do Maryi, Matki Jego: «Oto Ten przeznaczony jest na upadek i na powstanie wielu w Izraelu, i na znak, któremu sprzeciwiać się będą. A Twoją duszę miecz przeniknie, aby na jaw wyszły zamysły serc wielu». (Łk 2, 25-35)

KARTA PRACY 1.5

Nawiedzenie świętej Elżbiety

Na podstawie tekstu opisz jak objawia się wiara Maryi? W którym momencie możemy mówić o celebracji jej wiary?

W tym czasie Maryja wybrała się i poszła z pośpiechem w góry do pewnego miasta w [pokoleniu] Judy. Weszła do domu Zachariasza i pozdrowiła Elżbietę. Gdy Elżbieta usłyszała pozdrowienie Maryi, poruszyło się dzieciątko w jej łonie, a Duch Święty napełnił Elżbietę. Wydała ona okrzyk i powiedziała: «Błogosławiona jesteś między niewiastami i błogosławiony jest owoc Twojego łona. A skądże mi to, że Matka mego Pana przychodzi do mnie? Oto, skoro głos Twego pozdrowienia zabrzmiał w moich uszach, poruszyło się z radości dzieciątko w moim łonie. Błogosławiona jesteś, któraś uwierzyła, że spełnią się słowa powiedziane Ci od Pana». (Łk 1, 39-45)

KARTA PRACY 1.6

Cud na weselu w Kanie

Na podstawie tekstu opisz jak objawia się wiara Maryi? W którym momencie możemy mówić o celebracji jej wiary?

Trzeciego dnia odbywało się wesele w Kanie Galilejskiej i była tam Matka Jezusa. Zaproszono na to wesele także Jezusa i Jego uczniów. A kiedy zabrakło wina, Matka Jezusa mówi do Niego: «Nie mają już wina». Jezus Jej odpowiedział: «Czyż to moja

lub Twoja sprawa, Niewiasto? Czyż jeszcze nie nadeszła godzina moja?» Wtedy Matka Jego powiedziała do sług: «Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie». Stało zaś tam sześć stągwi kamiennych przeznaczonych do żydowskich oczyszczeń⁴, z których każda mogła pomieścić dwie lub trzy miary. Rzekł do nich Jezus: «Napełnijcie stągwie wodą!» I napełnili je aż po brzegi. Potem do nich powiedział: «Zaczerpnijcie teraz i zanieście staroście weselnemu!» Oni zaś zanieśli. A gdy starosta weselny skosztował wody, która stała się winem - nie wiedział bowiem, skąd ono pochodzi, ale słudzy, którzy czerpali wodę, wiedzieli - przywołał pana młodego i powiedział do niego: «Każdy człowiek stawia najpierw dobre wino, a gdy się napiją, wówczas gorsze. Ty zachowałeś dobre wino aż do tej pory». Taki to początek znaków uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej. Objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego Jego uczniowie. (J 2, 1-11)

KARTA PRACY 2.1

Walka o czystość

Zakochani w sobie młodzi ludzie, często się spotykają ze sobą. Towarzyszą im silne uczucia i emocje. Pragną spędzić ze sobą noc, ale obojgu zależy również na przestrzeganiu przykazań. W pewnym momencie chłopak daje za wygraną i kusi swoją dziewczynę. Na co ona reaguje tak...

KARTA PRACY 2.2

Wyjść z cienia

Wczoraj w domu obchodzono urodziny i zjechała się cała rodzina. Przyjęcie było na tyle udane, że nikt nie zauważył kiedy minęła północ. Sąsiad mieszkający obok zdenerwował się w końcu i zadzwonił na policję z powodu zakłócania ciszy nocnej. Sprawa zakończyła się mandatem. Dzisiaj wychodząc do szkoły słyszycie jak w domu sąsiada ktoś kłóci się z waszego powodu, że nie potrzebnie wzywano policję...

KARTA PRACY 2.3

Bronić uciśnionych

Jeden z kolegów w klasie jest zawsze wyśmiewany przez innych. Nikt z nim nie chce się przyjaźnić. Pewnego dnia jeden z chłopaków postanawia się otworzyć na niego i chce spróbować się z nim zaprzyjaźnić. Jednak widzi to pozostała część grupy i wyśmiewa się teraz również z niego...

KARTA PRACY 2.4

Stanąć w prawdzie

Na skrzyżowaniu doszło do kolizji. Jest ewidentna wina samochodu w którym jechała grupka osób. Mężczyzna, który jechał sam jest niewinny. Na miejsce zostaje wezwana policja i próbuje ustalić sprawcę. Zeznania przyjaciół są obciążające niewinnego. Policja jest skłonna przyjąć taką wersję wydarzeń...

Załącznik

Karta pracy

Pracując w grupie, napisz, do czego wzywa Matka Boża
oraz o czym zapewnia swoje dzieci – wierzących.

Czas na wykonanie zadania – ok. 6 min.

„Ja będę zawsze przy was”²⁵

Maryja: „Życzę sobie, abyście codziennie odmawiali Różaniec”; „Jestem Najświętsza Panna Maryja Niepokalanie Poczęta”. Kiedy dzieci pytały, co chorzy mają czynić, aby byli uzdrowieni, Matka Boża odpowiedziała: „Powinni modlić się na różańcu”. Kiedy na polecenia proboszcza dzieci zapytały, dlaczego tak wielu ludzi przysięga fałszywie, otrzymały odpowiedź: „Teraz przed końcem świata szatan obchodzi ziemię jak zgłodniały pies, aby pożreć ludzi”. Czy osierocone parafie otrzymają wkrótce kapłanów? „Jeśli ludzie gorliwie będą się modlić, wówczas Kościół nie będzie prześladowany, a osierocone parafie otrzymają kapłanów”. Kiedy dzieci prosiły Matkę Bożą o błogosławieństwo, odpowiedziała: „Ja zawsze błogosławię”. Dzieci pytały, która modlitwa wcześniej będzie wysłuchana, do Boga czy do Matki Boskiej. W odpowiedzi usłyszały: „Tak nie należy pytać, ale modlić się”. Czego Maryja oczekuje od duchowieństwa warmińskiego? „Kapłani powinni gorliwie modlić się do Najświętszej Panny, wtedy Ona zawsze będzie przy nich”.

Dwa ostatnie zdania Maryi brzmiały: „Nie smućcie się, bo Ja będę zawsze przy was” oraz „Odmawiajcie gorliwie Różaniec”. Być może te właśnie słowa najlepiej oddają ducha gietrzwałdzkich objawień. Maryja obiecuje pociechę i obecność oraz wzywa do Różańca. Polska bardzo potrzebowała pociechy 140 lat temu. Słowa Maryi wypowiedziane po polsku, w czasach gdy Polski na mapie nie było, stały się źródłem otuchy i nadziei dla narodu i Kościoła. Były też wezwaniem do moralnej odnowy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

²⁵ Ks. T. Jaklewicz, *Co powiedziała Maryja?*, <https://www.gosc.pl/doc/4166297.Co-powiedziala-Maryja> [dostęp: 01.12.2019 r.].

CZĘŚĆ RADOSNA

Tajemnica I Zwiastowanie

„Oto poczniesz i porodzisz Syna”. W tym krótkim zdaniu zawiera się tajemnica nie tylko wybrania, ale i wypełnienia obietnicy. Zwiastowanie to nic innego jak wypełnienie słowa miłości. Jako powołani i wybrani jesteśmy wezwani do tego, by dać odpowiedź konkretną odpowiedź na wezwanie, które usłyszeliśmy w dniu naszego chrztu.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę odważnego wypełniania zobowiązań wypływających z chrztu świętego.

Tajemnica II Nawiedzenie

Maryja – pierwsza wybrana i powołana – jest dla nas wzorem najpiękniejszego wypełnienia zobowiązań wynikających z owego wybrania. Nie skupiając się na sobie podejmuje służbę wobec drugiego człowieka.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam głębokie pragnienie służby.

Tajemnica III

Narodzenie

Betlejem – Dom Chleba – to miejsce szczególnego objawienia. Tu wszystko się zaczyna, tu dopełnia się tajemnica synostwa Bożego, w którym my także mamy udział. Bóg, który przychodzi w prostych znakach zaprasza nas do uczestnictwa w misji zbawiania świata.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, Ty, która stałaś się matką Boga bądź dla nas wszystkich przewodniczką na drogach naszej wiary.

Tajemnica IV

Ofiarowanie w świątyni

Maryja wraz z Józefem oddają Bogu najcenniejszy skarb swego życia – Jezusa. W tej wymianie obdarowania i ofiarowania zawiera się cały sens życia człowieka wierzącego. Ofiarowanie nie oznacza wcale straty, ale wręcz przeciwnie, oznacza życie pełnią miłości.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam odwagę ofiarnego życia, byśmy dar otrzymany w chrzcie świętym pomnażali poprzez tajemnicę ofiarowania.

Tajemnica V

Znalezienie w świątyni

Maryja wraz z Józefem z niepokojem serca szukają Jezusa. Ten niepokój to nic innego, jak tęsknota za obecnością Zbawiciela. Każdy wierzący na mocy chrztu jest wezwany by całe życie poszukiwać Tego, który jako jedyny jest dawcą zbawienia. Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś dla naszym serc nieustanne pragnienie poszukiwania Boga.

CZEŚĆ ŚWIATŁA

Tajemnica I

Chrzest Pana Jezusa

Chrzest Jezusa jest znakiem wypełniającej się misji Zbawiciela- umiłowanego Syna Ojca. Nasz chrzest otwiera nas na Jego miłość i Jego obecność. Przez tę tajemnicę stajemy się uczestnikami misji Zbawiciela w świecie.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wypraszać nam odwagę w wypełnianiu zobowiązań płynących z chrztu świętego.

Tajemnica II

Wesele w Kanie Galilejskiej

Obecność Jezusa i Jego Matki na weselu w Kanie Galilejskiej jest wyrazem troski o codzienność każdego człowieka. Bóg jest blisko ludzkich spraw, ale jednocześnie swą obecnością uświęca tę codzienność nadając jej nowy charakter. Człowiek wierzący nigdy bowiem nie jest sam, jest z nim Bóg!

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wypraszać nam łaskę uświęcenia naszej codzienności.

Tajemnica III

Głoszenie królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia

Zapoczątkowane w chrzcie świętym Boże życie w nas jest uczestnictwem w tajemnicy Królestwa Bożego. To ziarno zasiane w naszych sercach wymaga pielęgnacji, by ostatecznie wydać piękny owoc zjednoczenia z Bogiem.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wstawiaj się za nami, abyśmy wydawali piękne owoce Królestwa Bożego.

Tajemnica IV

Przemienienie na Górze Tabor

Przemienienie na Górze Tabor to zapowiedź chwały, do której jesteśmy zaproszeni mocą chrztu świętego. Bóg chce nas przemieniać i umacniać, abyśmy nie popadli w zwątpienie i zniechęcenie gdy przyjdzie doświadczenie krzyża.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę udziału w chwale Twojego Syna.

Tajemnica V

Ustanowienie Eucharystii

Chrystus w Wieczerniku daje człowiekowi swoje ciało i swoją krew. W ten oto sposób pragnie ukazać sens udziału w Jego Boskim życiu. Eucharystia zbliża nas do tej tajemnicy, która została zapoczątkowana w chrzcie świętym.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wypraszać nam łaskę ufego i ofiarnego przeżywania naszej wiary.

CZĘŚĆ BOLESNA

Tajemnica I

Modlitwa w Ogrójcu

Cierpienie Ogrodu Oliwnego to przede wszystkim doświadczenie opuszczenia przez człowieka. Jedyne co pozostaje jako pewnik to obecność Boga, który w swej miłości doprowadza swą wolę do końca bo w tym wypełnia się Jego najgłębsza miłość do człowieka.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę ufego przyjmowania woli Boga.

Tajemnica II

Biczowanie

Każde uderzenie wywołuje ból nie do zniesienia. To ból grzechu, opuszczenia, oddalenia i pogardy. Jednak miłość Jezusa do człowieka jest zdolna pokonać nawet największe cierpienie bo tylko w ten sposób wypełnia się dzieło Boga.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę życia ofiarnego.

Tajemnica III

Cierniem ukoronowanie

Korona Króla, którym jest Jezus, jest zupełnie inna niż ta, którą noszą ziemscy monarchowie. To korona cierni będących znakiem prawdziwej i czystej miłości. Jezus ją przyjmuje, by z każdą kroplą krwi odnawiać kolejny raz przymierze jakie zawarł z nami w chrzcie świętym

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wypraszać nam łaskę wiernego trwania w przymierzu z Bogiem.

Tajemnica IV **Droga krzyżowa**

Krok za krokiem Jezus zbliża się na swą górę. Dla Niego to nie jest góra przekleństwa, ale jest to góra wypełnienia się obietnicy samego Boga. Na tej górze objawia się pełnia miłości, jaką Bóg nas obdarzył w chrzcie świętym.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę przyjęcia otwartym sercem miłości Boga

Tajemnica V **Ukrzyżowanie**

Każdy wbijany gwoździec jest bolesnym doświadczeniem męki ale także doświadczeniem miłości. W tym cierpieniu Jezusa nie ma beznadziejnej pustki, ale jest wejście w całą tajemnicę zbawienia i ocalenia jakie Bóg przyobiecał swoim umiłowanym dzieciom.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę wdzięczności za dar zbawienia.

CZEŚĆ CHWALEBNA

Tajemnica I **Zmartwychwstanie**

Noc grzechu została rozświetlona blaskiem poranka miłości. W tajemnicy zmartwychwstania odsłania się plan Bożej miłości. Nie jesteśmy bowiem synami ciemności, ale światła, które potrafi rozświetlić nawet najciemniejsze mroki grzechu.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, ucz nas ufego przyjmowania Bożego przebaczenia.

Tajemnica II **Wniebowstąpienie**

Wszystko się dopełnia w tej jednej tajemnicy. Jezus ukazuje nam drogę do Domu Ojca. Tam gdzie na nas czeka jest wypełnienie się zaproszenia do pełnego zjednoczenia z Bogiem.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wypraszać nam łaskę nieustannego podążania za Jezusem drogą miłości.

Tajemnica III **Zesłanie Ducha Świętego**

Chrzest święty jest pierwszym darem Ducha Świętego, który podtrzymuje w nas Boże życie. W tajemnicy zesłania Ducha Świętego wypełnia się obietnica Boga, który chce towarzyszyć swym dzieciom na wszystkich drogach ich życia.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, umacniaj w nas radość dziecięstwa Bożego.

Tajemnica IV

Wniebowzięcie

Maryja, Matka Boga i Matka ludzkich serc objawia przed nami wielką tajemnicę prawdziwego i doskonałego zjednoczenia z Bogiem. W tajemnicy jej wniebowzięcia odsłania się prawda o powołaniu każdego człowieka.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, prowadź nas drogą Twojego umiłowanego Syna.

Tajemnica V

Maryja Królową Nieba i Ziemi

Ona – Maryja – Królowa serc ludzkich, jest orędowniczką spraw wielkich i małych, spraw swoich umiłowanych dzieci. W Niej możemy podziwiać blask chwały Ojca, który oddał w jej ręce najcenniejszy dar – swojego Syna.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wstawiaj się za nami, abyśmy w codzienności naszego życia nie zgubili drogi do domu Ojca.

Na zakończenie wszyscy odmawiają Litanię do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej.